

CEIP P. Cardeal Quiroga Palacios

Programación didáctica

5º EP

Curso 2021/2022

ÍNDICE PROGRAMACIÓN 5º EP

1. INTRODUCCIÓN	2
1.1. O CENTRO.....	2
1.2. O ALUMNADO.....	2
1.2. O PROFESORADO	4
2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.....	5
3. CONCRECIÓN DOS OBOECTIVOS PARA 5º EP	72
4. TEMPORALIZACIÓN, MÍNIMOS, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE	75
4.1. CIENCIAS DA NATUREZA.....	75
4.2. CIENCIAS SOCIAIS	89
4.3. LINGUA CASTELÁ E LITERATURA.....	106
4.4. MATEMÁTICAS.....	137
4.5. VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	156
4.6. LINGUA GALEGA.....	168
5. METODOLOXÍA	208
6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	209
7. CRITERIOS SOBRE AVALIACIÓN E CALIFICACIÓN	210
8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE	211
9. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES	212
10. AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR.....	213
11. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	214
12. ELEMENTOS TRANSVERSAIS.....	215
12.1. EDUCACIÓN EN VALORES.....	215
12.2. FOMENTO DA LECTURA	215
12.3. TICS	216
12.4. PDI DO CENTRO	216
13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS	216
14. AVALIACIÓN E REVISIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.....	218

1. INTRODUCCIÓN

O proceso de aprendizaxe ao longo da Educación Primaria ten como obxectivo o desenvolvemento das Competencias clave no alumnado. Estas deben achegar durante toda a etapa as ferramentas e os coñecementos necesarios para que os nenos e as nenas poidan desenvolverse satisfactoriamente na súa individualidade e nas interaccións sociais cotiás propias da súa idade.

1.1. O CENTRO

O centro no que se sitúa esta programación, é o CEIP PLURILINGÜE CARDEAL QUIROGA PALACIOS, situado na cidade de Santiago de Compostela. Este centro educativo recolle alumnado das zonas próximas ao centro educativo e teñen servizo de autobús e servizo de comedor.

O centro conta actualmente con 7 unidades de EI e 14 de EP situadas todas nun mesmo edificio. O claustro está composto por 34 mestres. O persoal non docente inclúe un coidador, 1 conserxe, 1 administrativa, 1 intérprete de lingua de signos, 1 mediadora da ONCE, un auxiliar de conversa e o persoal de limpeza e comedor.

Está composto por un edificio que consta de:

- No primeiro andar: conserxería, despachos do equipo directivo, comedor, sala de mestres, sala COVID, aulas de 3 anos de infantil A e B e as aulas de 4 anos A e B.
- No segundo andar: aulas de 1º de EP (A, B e C), departamento de orientación, biblioteca, aula de informática, aula de 4º EP C, aulas de 5 anos A e B, aula de 4 anos C e aulas de 2º EP (A e B).
- No terceiro andar: aulas de 3º de EP, aulas de PT e AL, aulas de 4º EP A e B, aulas de 5º EP (A e B) e 6º de EP (A e B), así como un espazo para Psicomotricidade.

1.2. O ALUMNADO

O alumnado ao que se refire esta programación é o de 5º de educación primaria, que se distribúe en dúas aulas cun total de 50 alumnos/as (25 en cada aula).

Os alumnos/as de 10 e 11 anos empezan a tomar conciencia de que están deixando de ser nenos/as. Aínda que o seu cerebro pensa como neno/a, o seu físico será pronto o dun adulto. De alí que entre as características, produto destes grandes cambios, a miúdo se atope certa torpeza.

Os nenos/as de 10 e 11 anos atravesan unha etapa na que cognitivamente, xa están entrando na etapa chamada das operacións formais. O neno/a comeza a realizar operacións e conceptos de maior complexidade.

A nivel emocional ou afectivo, comeza a etapa xenital do desenvolvemento psicosexual, co cal se ingresa na adolescencia. O grupo de pares comeza a xogar un rol moi importante e os procesos identificativos comezan a operar de forma pronunciada.

Aínda que se mesturaron os nenos/as no presente curso, ambos son grupos ben cohesionados que levan desde as etapas de educación infantil xuntos, polo que as situacións de conflito non están moi presentes. No caso de producirse situacións de conflito entre eles, arranxaranse a través de dinámicas de traballo cooperativo e colaborativo para unha boa relación no grupo-aula.

A nivel de competencia curricular, en termos xerais, son alumnos cun nivel curricular axeitado ao que lles corresponde por idade e curso, aínda que hai algúns alumnos que precisan reforzo nas áreas instrumentais referido á comprensión e expresión oral e escrita, á comprensión lectora e resolución de problemas, así como á mecánica de operacións básicas, presentando un ritmo de aprendizaxe máis lento co do resto dos seus compañeiros/as.

Características alumnado 5º A

No grupo hai 25 alumnos/as, 12 nenas e 13 nenos, dos cales:

- 1 alumna con xordocegueira que precisa unha adaptación curricular.
- 1 alumna que promocionou con ACS en matemáticas e lingua galega, para a que se valorará a adaptación curricular nalgunha desas áreas despois da avaliación inicial.
- 1 alumna que non promocionou o curso pasado e repite 5º curso coa maioría das áreas suspensas. Valorarase a adaptación do currículo ao longo das primeiras semanas de curso.
- Varios alumnos/as que precisan reforzo educativo, ben pola especialista de PT ou pola titora.

Características alumnado 5º B

No grupo hai 25 alumnos/as, 13 nenos e 12 nenas, dos cales:

- 1 alumno que promocionou coa meirande parte das asignaturas suspensas e precisa ACS que se irá concretando e elaborando nos inicios do curso despois da avaliación inicial.
- 1 alumno que na etapa de Educación Infantil foi diagnosticado con altas capacidades e que ten pendiente para este inicio de curso unha reunión do Dpto. De Orientación coa

familia para realizar un novo diagnóstico e actualizar o seu informe para poder atendelo acorde as súas condicións, características e necesidades actuais.

- 1 alumno diagnosticado con TEL e outro con TDH
- Varios alumnos/as que precisan reforzo, apoio e intervención educativa, ben polas especialistas de PT e AL ou pola titora.

1.3. PROFESORADO

A continuación inclúese a listaxe do profesorado responsable da docencia das áreas desta programación e das especialidades:

5ºA

- Andrea Pérez Garabán: titora do grupo; no cal imparte ciencias sociais, ciencias da natureza, matemáticas, lingua galega, lingua castelá e valores
- Obdulia Romar Gerpe: Inglés
- Patricia Marlene García de Francisco: Música
- Natalia Souto Muñoz: Arts
- Lucía Peixoto Pino: Educación física
- Beatriz Vieites Casas: Relixión

5ºB

- Natalia Souto Muñoz: titora do grupo; no cal imparte lingua galega, lingua castelá e arts
- Marina F. Leboráns Iglesias: Ciencias sociais
- Rita Fernández González: Ciencias naturais
- Obdulia Romar Gerpe: Inglés
- Patricia Marlene García de Francisco: Música e valores
- Lucía Peixoto Pino: Educación Física
- Beatriz Vieites Casas: Relixión

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

PERFIL COMPETENCIAL (5º EP)	
Competencia clave: APRENDER A APRENDER	
Área	Estándares de aprendizaxe
Ciencias da Natureza	<p>5º-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.</p> <p>5º-CNB1.1.4 - Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.</p> <p>5º-CNB1.1.5 - Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.</p> <p>5º-CNB1.1.6 - Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.</p> <p>5º-CNB1.2.1 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.</p> <p>5º-CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.</p> <p>5º-CNB1.3.3 - Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.</p> <p>5º-CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.</p> <p>5º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.</p> <p>5º-CNB4.4.1 - Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.</p>

5º-CSB1.1.1 - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.

5º-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.

5º-CSB1.1.3 - Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.

5º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.

5º-CSB1.2.2 - Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.

5º-CSB1.3.1 - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.

5º-CSB1.3.2 - Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.

5º-CSB2.3.1 - Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.

5º-CSB2.3.2 - Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.

5º-CSB2.4.1 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.

5º-CSB2.6.2 - Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.

5º-CSB2.7.1 - Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.

5º-CSB2.9.2 - Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.

5º-CSB3.5.2 - Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.

	<p>5º-CSB4.2.1 - Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.</p> <p>5º-CSB4.3.1 - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.</p> <p>5º-CSB4.4.3 - Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas</p>
Lingua Castelá	<p>5º-LCB1.1.1 - Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.</p> <p>5º-LCB1.1.2 - Expressa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.</p> <p>5º-LCB1.1.3 - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.</p> <p>5º-LCB1.3.2 - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.</p> <p>5º-LCB1.3.3 - Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.</p> <p>5º-LCB1.5.1 - Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais</p> <p>5º-LCB1.5.2 - Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).</p> <p>5º-LCB1.5.4 - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.</p> <p>5º-LCB1.6.1 - Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses..</p> <p>5º-LCB1.7.1 - Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos</p>

5º-LCB1.7.2 - Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos(narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)

5º-LCB1.8.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.

5º-LCB1.8.2 - Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.

5º-LCB1.8.3 - Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.

5º-LCB1.9.1 - Resume entrevistas, noticias e debates infantís? procedentes da radio, televisión e da internet.

5º-LCB1.9.3 - Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.

5º-LCB2.1.3 - Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social:

5º-LCB2.1.4 - Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.

5º-LCB2.2.1 - Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.

5º-LCB2.2.3 - Identifica as palabras clave dun texto.

5º-LCB2.2.4 - Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.

5º-LCB2.2.5 - Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto

5º-LCB2.2.6 - Interpreta mapas conceptuais sinxelos.

5º-LCB2.3.1 - Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.

5º-LCB2.3.2 - Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.

5º-LCB2.4.1 - Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.

5º-LCB2.4.2 - Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.

5º-LCB2.4.3 - Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.

5º-LCB2.4.4 - Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.

5º-LCB2.6.1 - Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.

5º-LCB2.7.1 - Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.

5º-LCB3.1.1 - Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas...

5º-LCB3.1.2 - Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.

5º-LCB3.1.4 - Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.

5º-LCB3.1.5 - Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.

5º-LCB3.1.6 - Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.

5º-LCB3.3.3 - Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.

5º-LCB3.3.4 - Redacta o texto e revísao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.

5º-LCB3.3.5 - Amona na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.

5º-LCB3.4.1 - Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.

5º-LCB3.5.1 - Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais, revistas etc.)

5º-LCB3.5.2 - Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilita a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.

5º-LCB3.7.1 - Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas

5º-LCB3.8.1 - Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.

5º-LCB4.3.1 - Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).

5º-LCB4.3.2 - Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.

5º-LCB4.5.1 - Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.

5º-LCB5.2.2 - Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.

5º-LCB5.4.1 - Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.

5º-LCB5.5.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.

5º-LCB5.5.2 - Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.

5º-LCB5.6.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.

5º-LG-B1.1.1 - Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.

5º-LGB1.10.1 - Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.

5º-LGB1.11.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.

5º-LGB1.2.1 - Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.

5º-LGB1.2.2 - Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.

5º-LGB1.4.1 - Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.

5º-LGB1.4.2 - Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.

5º-LGB1.4.3 - Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.

5º-LGB1.4.4 - Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.

5º-LGB1.6.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.

5º-LGB1.6.5 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.

5º-LGB1.7.1 - Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.

5º-LGB1.8.1 - Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.

5º-LGB1.9.1 - Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.

5º-LGB2.1.3 - Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.

5º-LGB2.1.4 - Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.

5º-LGB2.1.6 - Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.

5º-LGB2.1.7 - Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.

5º-LGB2.1.8 - Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.

5º-LGB2.10.1 - Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación

5º-LGB2.11.2 - Expressa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.

5º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.

5º-LGB2.3.1 - Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.

5º-LGB2.3.2 - Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.

5º-LGB2.3.3 - Realiza o resumo dun texto sinxelo.

5º-LGB2.4.1 - Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.

5º-LGB2.4.2 - Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.

5º-LGB2.5.1 - Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.

5º-LGB2.5.3 - Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.

5º-LGB2.6.1 - Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.

5º-LGB2.7.1 - Descodifica con precisión e rapidez as palabras.

5º-LGB2.7.4 - Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...

5º-LGB2.8.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.

5º-LGB2.8.2 - Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.

5º-LGB2.8.3 - Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.

5º-LGB2.9.1 - Amona interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais

5º-LGB3.1.1 - Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.

5º-LGB3.1.2 - Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.

5º-LGB3.1.3 - Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).

5º-LGB3.1.5 - Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.

5º-LGB3.1.6 - Usa o dicionario durante a elaboración de textos.

5º-LGB3.2.1 - Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións

5º-LGB3.2.2 - Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.

5º-LGB3.2.3 - Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.

5º-LGB3.2.5 - Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.

5º-LGB3.3.1 - Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.

5º-LGB3.4.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.

5º-LGB3.4.2 - Escribe textos sinxelos de carácter creativo.

5º-LGB3.4.3 - Aprecia polos usos creativos da linguaxe.

5º-LGB3.5.1 - Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.

5º-LGB3.5.2 - Emprega procesadores de textos con certa autonomía.

5º-LGB3.5.3 - Utiliza, habitualmente, correctores de textos.

5º-LGB3.7.1 - Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.

5º-LGB4.1.1 - Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.

5º-LGB4.1.2 - Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.

5º-LGB4.1.3 - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.

5º-LGB4.1.4 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.

5º-LGB4.1.5 - Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome.

5º-LGB4.4.1 - Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...

5º-LGB4.4.2 - Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...

5º-LGB4.5.1 - Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito..

5º-LGB4.5.2 - Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.

5º-LGB4.6.1 - Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.

5º-LGB4.7.1 - Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.

5º-LGB4.7.2 - Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.

5º-LGB4.7.3 - Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.

5º-LGB5.1.1 - Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral

	<p>5°-LGB5.3.3 - Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.</p>
Matemáticas	<p>5°-MTB1.1.1 - Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.</p> <p>5°-MTB1.2.1 - Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.</p> <p>5°-MTB1.3.1 - Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.</p> <p>5°-MTB1.3.2 - Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.</p> <p>5°-MTB1.4.1 - Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.</p> <p>5°-MTB1.5.1 - Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.</p> <p>5°-MTB2.1.2 - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p> <p>5°-MTB2.2.1 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p> <p>5°-MTB2.4.3 - Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.</p> <p>5°-MTB2.6.1 - Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p> <p>5°-MTB2.6.8 - Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p> <p>5°-MTB2.6.9 - Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.</p> <p>5°-MTB2.7.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p>

5º-MTB2.7.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.

5º-MTB3.1.1 - Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.

5º-MTB3.1.2 - Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.

5º-MTB3.5.1 - Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando? e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.

5º-MTB4.2.2 - Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.

5º-MTB4.4.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.

5º-MTB4.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.

5º-MTB5.1.1 - Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.

5º-MTB5.1.2 - Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.

5º-MTB5.2.1 - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficos estatísticas.

5º-MTB5.3.2 - Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías?).

	<p>5º-MTB5.4.1 - Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios?), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.</p> <p>5º-MTB5.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.</p>
Valores	<p>5º-VSCB1.2.1 - Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.</p> <p>5º-VSCB1.3.2 - Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.</p> <p>5º-VSCB2.1.2 - Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.</p> <p>5º-VSCB2.2.3 - Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.</p> <p>5º-VSCB2.8.4 - Expón en historias creativas as características da relación da amizade.</p> <p>5º-VSCB3.13.2 - Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.</p> <p>5º-VSCB3.15.3 - Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.</p> <p>5º-VSCB3.16.1 - Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.</p> <p>5º-VSCB3.2.1 - Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.</p> <p>5º-VSCB3.2.2 - Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.</p> <p>5º-VSCB3.5.1 - Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.</p>

PERFIL COMPETENCIAL (5º EP)

Competencia clave: COMPETENCIA DIXITAL

Área	Estándares de aprendizaxe
------	---------------------------

Ciencias da Natureza	<p>5°-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.</p> <p>5°-CNB1.1.3 - Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, etc.).</p> <p>5°-CNB1.1.5 - Efectúa buscas guiadas de información na rede.</p> <p>5°-CNB1.1.6 - Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.</p> <p>5°-CNB1.3.2 - Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.</p> <p>5°-CNB1.3.3 - Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.</p> <p>5°-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.</p> <p>5°-CNB3.3.5 - Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.</p> <p>5°-CNB4.4.1 - Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.</p>
Ciencias Sociais	<p>5°-CSB1.1.1 - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.</p> <p>5°-CSB1.3.3 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.</p>

5º-LCB1.3.2 - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.

5º-LCB1.9.1 - Resume entrevistas, noticias e debates infantís? procedentes da radio, televisión e da internet.

5º-LCB2.4.1 - Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.

5º-LCB2.4.2 - Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.

5º-LCB2.7.1 - Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.

5º-LCB3.1.1 - Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas...

5º-LCB3.1.4 - Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.

5º-LCB3.1.5 - Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.

5º-LCB3.3.3 - Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.

5º-LCB3.5.2 - Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis?facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilita a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.

	<p>5°-LCB3.7.1 - Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas</p> <p>5°-LCB4.5.1 - Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.</p>
Lingua Galega	<p>5°-LGB1.2.1 - Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.</p> <p>5°-LGB1.2.2 - Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.</p> <p>5°-LGB1.8.1 - Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.</p> <p>5°-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.</p> <p>5°-LGB2.5.1 - Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.</p> <p>5°-LGB2.5.2 - Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.</p> <p>5°-LGB2.5.3 - Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.</p> <p>5°-LGB2.8.3 - Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.</p> <p>5°-LGB3.2.1 - Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións</p> <p>5°-LGB3.5.1 - Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.</p> <p>5°-LGB3.5.2 - Emprega procesadores de textos con certa autonomía.</p> <p>5°-LGB3.5.3 - Utiliza, habitualmente, correctores de textos.</p> <p>5°-LGB3.5.4 - Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentacións elementais</p> <p>5°-LGB3.6.1 - Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.</p>

	<p>5º-LGB3.7.1 - Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.</p> <p>5º-LGB4.7.1 - Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.</p> <p>5º-LGB5.2.1 - Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p> <p>5º-LGB5.2.2 - Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p>
Valores	<p>5º-VSCB2.8.4 - Expón en historias creativas as características da relación da amizade.</p> <p>5º-VSCB3.14.1 - Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.</p> <p>5º-VSCB3.14.2 - Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.</p> <p>5º-VSCB3.15.2 - Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.</p> <p>5º-VSCB3.15.3 - Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.</p> <p>5º-VSCB3.15.4 - Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.</p>

PERFIL COMPETENCIAL (5º EP)

Competencia clave: **CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURALS**

Área	Estándares de aprendizaxe
Ciencias da Natureza	<p>5º-CNB5.2.3 - Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.</p>

Ciencias Sociais	<p>5°-CSB4.1.1 - Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.</p> <p>5°-CSB4.2.1 - Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.</p> <p>5°-CSB4.3.1 - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.</p> <p>5°-CSB4.4.1 - Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.</p> <p>5°-CSB4.4.2 - Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas</p> <p>5°-CSB4.4.3 - Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas</p> <p>5°-CSB4.4.4 - Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.</p> <p>5°-CSB4.4.5 - Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.</p> <p>5°-CSB4.4.6 - Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVI-XVII. Os Borbóns, s. XVIII).</p> <p>5°-CSB4.5.1 - Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.</p> <p>5°-CSB4.6.1 - Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.</p>
Lingua Castelá	<p>5°-LCB1.6.1 - Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses..</p> <p>5°-LCB3.1.4 - Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.</p>

	<p>5º-LCB5.1.1 - Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.</p> <p>5º-LCB5.2.1 - Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.</p> <p>5º-LCB5.3.1 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.</p> <p>5º-LCB5.3.2 - Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.</p> <p>5º-LCB5.4.1 - Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.</p> <p>5º-LCB5.5.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.</p> <p>5º-LCB5.5.2 - Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.</p> <p>5º-LCB5.6.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.</p> <p>5º-LCB5.7.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.</p>
Lingua Galega	<p>5º-LG-B5.7.1 - Aмосa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.</p> <p>5º-LGB1.11.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.</p> <p>5º-LGB1.13.1 - Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.</p> <p>5º-LGB1.13.2 - Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.</p> <p>5º-LGB1.14.1 - Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...</p> <p>5º-LGB1.14.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.</p> <p>5º-LGB1.6.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.</p>

5º-LGB1.6.3 - Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.

5º-LGB1.6.4 - Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.

5º-LGB1.6.5 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.

5º-LGB1.7.4 - Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.

5º-LGB1.9.1 - Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.

5º-LGB2.10.1 - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación

5º-LGB2.12.1 - Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.

5º-LGB2.12.2 - Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.

5º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.

5º-LGB3.2.2 - Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.

5º-LGB3.2.4 - Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.

5º-LGB3.4.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.

5º-LGB4.2.1 - Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.

5º-LGB4.2.2 - Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.

5º-LGB4.3.3 - Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.

5º-LGB4.8.1 - Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.

	<p>5°-LGB4.8.2 - Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.</p> <p>5°-LGB4.9.1 - Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.</p> <p>5°-LGB5.1.1 - escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral</p> <p>5°-LGB5.1.2 - Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p> <p>5°-LGB5.2.1 - Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p> <p>5°-LGB5.2.2 - Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p> <p>5°-LGB5.3.1 - Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.</p> <p>5°-LGB5.3.3 - Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.</p> <p>5°-LGB5.3.4 - Identifica os temas recorrentes na literatura.</p> <p>5°-LGB5.4.1 - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.</p> <p>5°-LGB5.6.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.</p> <p>5°-LGB5.7.1 - Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.</p>
Matemáticas	<p>5°-MTB2.1.1 - Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.</p>
Valores	<p>5°-VSCB2.8.4 - Expón en historias creativas as características da relación da amizade.</p>

5°-VSCB3.9.1 - Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.

PERFIL COMPETENCIAL (5° EP)

Competencia clave: COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA

Área	Estándares de aprendizaxe
Ciencias da Natureza	5°-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.
	5°-CNB1.1.2 - Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.
	5°-CNB1.1.3 - Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).
	5°-CNB1.1.4 - Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.
	5°-CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.
	5°-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.
	5°-CNB2.3.2 - Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.
	5°-CNB3.1.1 - Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.
	5°-CNB3.3.1 - Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.
	5°-CNB3.3.2 - Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.

	<p>5°-CNB3.3.5 - Observa e rexista algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.</p> <p>5°-CNB4.2.2 - Describe a diferenza entre masa e volume.</p> <p>5°-CNB4.2.3 - Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido.</p> <p>5°-CNB4.3.1 - Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo</p> <p>5°-CNB4.4.1 - Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.</p> <p>5°-CNB5.1.2 - Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.</p> <p>5°-CNB5.1.3 - Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.</p> <p>5°-CNB5.2.1 - Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.</p> <p>5°-CNB5.2.2 - Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.</p> <p>5°-CNB5.2.3 - Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.</p>
<p>Ciencias Sociais</p>	<p>5°-CSB1.1.1 - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.</p> <p>5°-CSB1.1.3 - Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.</p> <p>5°-CSB1.3.1 - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.</p> <p>5°-CSB1.3.2 - Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.</p>

5º-CSB1.3.3 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.

5º-CSB2.1.1 - Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.

5º-CSB2.2.1 - Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.

5º-CSB2.3.1 - Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.

5º-CSB2.3.2 - Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.

5º-CSB2.3.3 - Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.

5º-CSB2.5.1 - Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España.

5º-CSB2.6.1 - Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.

5º-CSB2.6.2 - Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.

5º-CSB2.7.1 - Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.

5º-CSB2.9.1 - Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.

5º-CSB3.1.1 - Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español.

5º-CSB3.2.1 - Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.

5º-CSB3.2.2 - Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.

5º-CSB3.3.1 - Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.

5º-CSB3.4.1 - Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.

5º-CSB3.5.1 - Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.

5º-CSB3.6.1 - Describe os principais rasgos da poboación española.

5º-CSB3.6.2 - Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.

5º-CSB3.6.3 - Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.

5º-CSB3.7.1 - Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país

5º-CSB3.7.2 - Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.

5º-CSB3.8.1 - Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.

5º-CSB3.8.2 - Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.

5º-CSB3.9.2 - Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e as súas localizacións nos territorios correspondentes.

5º-CSB4.1.1 - Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.

5º-CSB4.4.2 - Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas

5º-CSB4.4.5 - Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.

5º-CSB4.4.6 - Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia

neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVI-XVII. Os Borbóns, s. XVIII).

Lingua Castelá

5º-LCB1.1.1 - Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.

5º-LCB1.1.2 - Expressa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.

5º-LCB1.1.3 - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.

5º-LCB1.2.1 - Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes.

5º-LCB1.2.2 - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.

5º-LCB1.2.3 - Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).

5º-LCB1.3.1 - Expressa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.

5º-LCB1.3.2 - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.

5º-LCB1.3.3 - Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.

5º-LCB1.4.1 - Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.

5º-LCB1.4.2 - Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.

5º-LCB1.5.1 - Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais

5º-LCB1.5.2 - Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).

5º-LCB1.5.3 - Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.

5º-LCB1.5.4 - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.

5º-LCB1.6.1 - Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses..

5º-LCB1.7.1 - Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos

5º-LCB1.7.2 - Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos(narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)

5º-LCB1.8.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.

5º-LCB1.8.2 - Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.

5º-LCB1.8.3 - Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.

5º-LCB1.9.1 - Resume entrevistas, noticias e debates infantís? procedentes da radio, televisión e da internet.

5º-LCB1.9.2 - Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.

5º-LCB1.9.3 - Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.

5º-LCB2.1.1 - Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.

5º-LCB2.1.2 - Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.

5º-LCB2.1.3 - Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social:

5º-LCB2.1.4 - Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.

5º-LCB2.2.1 - Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.

5º-LCB2.2.3 - Identifica as palabras clave dun texto.

5º-LCB2.2.4 - Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.

5º-LCB2.2.5 - Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto

5º-LCB2.2.6 - Interpreta mapas conceptuais sinxelos.

5º-LCB2.3.1 - Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.

5º-LCB2.3.2 - Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.

5º-LCB2.4.1 - Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.

5º-LCB2.4.2 - Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.

5º-LCB2.4.3 - Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.

5º-LCB2.4.4 - Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.

5º-LCB2.5.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.

5º-LCB2.6.1 - Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.

5º-LCB2.6.2 - Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.

5º-LCB2.7.1 - Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.

5º-LCB3.1.1 - Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións,

textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas...

5º-LCB3.1.2 - Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.

5º-LCB3.1.3 - Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.

5º-LCB3.1.4 - Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.

5º-LCB3.1.5 - Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.

5º-LCB3.1.6 - Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.

5º-LCB3.2.1 - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.

5º-LCB3.3.1 - Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.

5º-LCB3.3.2 - Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.

5º-LCB3.3.3 - Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.

5º-LCB3.3.4 - Redacta o texto e revísao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.

5º-LCB3.3.5 - Amosa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.

5º-LCB3.4.1 - Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.

5º-LCB3.5.1 - Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais, revistas etc.)

5º-LCB3.5.2 - Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilita a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.

5º-LCB3.6.1 - Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.

5º-LCB3.7.1 - Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas

5º-LCB3.8.1 - Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.

5º-LCB4.1.1 - Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.

5º-LCB4.1.2 - Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos.

5º-LCB4.1.3 - Diferenza familias de palabras.

5º-LCB4.2.1 - Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.

5º-LCB4.2.2 - Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.

5º-LCB4.2.3 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.

5º-LCB4.2.4 - Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.

5º-LCB4.2.4 - Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.

5º-LCB4.3.1 - Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).

5º-LCB4.3.2 - Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.

5º-LCB4.3.3 - Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.

5º-LCB4.4.1 - Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.

5º-LCB4.4.2 - Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.

5º-LCB4.4.3 - Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.

5º-LCB4.4.4 - Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.

5º-LCB4.4.5 - Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.

5º-LCB4.4.6 - Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.

5º-LCB4.5.1 - Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.

5º-LCB4.6.1 - Valora a variedade lingüística de España e o español de América.

5º-LCB4.7.1 - Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.

5º-LCB5.1.1 - Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.

5º-LCB5.2.1 - Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.

5º-LCB5.2.2 - Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.

5º-LCB5.3.1 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.

5º-LCB5.3.2 - Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.

5º-LCB5.4.1 - Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.

5º-LCB5.5.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.

5º-LCB5.5.2 - Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.

5º-LCB5.6.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.

5º-LCB5.7.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.

5º-LG-B1.1.1 - Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.

5º-LGB1.1.2 - Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.

5º-LGB1.10.1 - Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.

5º-LGB1.11.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.

5º-LGB1.12.1 - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.

5º-LGB1.12.2 - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.

5º-LGB1.13.1 - Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.

5º-LGB1.13.2 - Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.

5º-LGB1.14.1 - Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...

5º-LGB1.14.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.

5º-LGB1.2.1 - Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.

5º-LGB1.2.2 - Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.

5º-LGB1.3.1 - Interpreta en producións orais a retransca, a ironía e os dobres sentidos.

5º-LGB1.4.1 - Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.

5º-LGB1.4.2 - Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.

5º-LGB1.4.3 - Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.

5º-LGB1.4.4 - Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.

5º-LGB1.4.5 - Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.

5º-LGB1.5.1 - Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper

5º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións dos e das demais.

5º-LGB1.6.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.

5º-LGB1.6.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.

5º-LGB1.6.3 - Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.

5º-LGB1.6.4 - Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.

5º-LGB1.6.5 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.

5º-LGB1.7.1 - Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.

5º-LGB1.7.2 - Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.

5º-LGB1.7.3 - Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.

5º-LGB1.7.4 - Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.

5º-LGB1.8.1 - Elaboro textos sinxelos propios dos medios de comunicación.

5º-LGB1.9.1 - Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.

5º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.

5º-LGB2.1.2 - Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).

5º-LGB2.1.3 - Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.

5º-LGB2.1.4 - Interpreta, personificacións, hipérbolos, ironías e dobres sentidos en textos.

5º-LGB2.1.5 - Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).

5º-LGB2.1.6 - Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.

5º-LGB2.1.7 - Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.

5º-LGB2.1.8 - Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.

5º-LGB2.10.1 - Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.

5º-LGB2.11.1 - Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.

5º-LGB2.11.2 - Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.

5º-LGB2.12.1 - Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.

5º-LGB2.12.2 - Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.

5º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.

5º-LGB2.3.1 - Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.

5º-LGB2.3.2 - Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.

5º-LGB2.3.3 - Realiza o resumo dun texto sinxelo.

5º-LGB2.4.1 - Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.

5º-LGB2.4.2 - Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.

5º-LGB2.5.1 - Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.

5º-LGB2.5.2 - Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.

5º-LGB2.5.3 - Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.

5º-LGB2.6.1 - Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.

5º-LGB2.7.1 - Descodifica con precisión e rapidez as palabras.

5º-LGB2.7.2 - Le textos en voz alta con fluidez e precisión.

5º-LGB2.7.3 - Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.

5º-LGB2.7.4 - Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...

5º-LGB2.7.5 - Fai lecturas dramatizadas de textos.

5º-LGB2.8.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.

5º-LGB2.8.2 - Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.

5º-LGB2.8.3 - Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.

5º-LGB2.9.1 - Amona interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais

5º-LGB3.1.1 - Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.

5º-LGB3.1.2 - Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.

5º-LGB3.1.3 - Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).

5º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.

5º-LGB3.1.5 - Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.

5º-LGB3.1.6 - Usa o dicionario durante a elaboración de textos.

5º-LGB3.2.1 - Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións

5º-LGB3.2.2 - Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.

5º-LGB3.2.3 - Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descriptivos ou argumentativos) seguindo un gui3n establecido e adaptando a linguaxe 3s caracteristicas de cada x3nero.

5º-LGB3.2.4 - Escribe textos coherentes e empregando alg3ns elementos b3sicos de cohesi3n, usando o rexistro adecuado.

5º-LGB3.2.5 - Resume o contido de textos sinxelos propios do 3mbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicaci3n.

5º-LGB3.3.1 - Elabora textos escritos propios do 3mbito acad3mico (cuestionarios, resumos, descripci3ns, explicaci3ns...) para obter, organizar e comunicar informaci3n.

5º-LGB3.4.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, c3mic, contos, poemas, canci3ns e an3cdotas.

5º-LGB3.4.2 - Escribe textos sinxelos de car3cter creativo.

5º-LGB3.4.3 - Aprecia polos usos creativos da linguaxe.

5º-LGB3.5.1 - Busca e selecciona informaci3n en diferentes fontes e soportes dixitais.

5º-LGB3.5.2 - Emprega procesadores de textos con certa autonom3a.

5º-LGB3.5.3 - Utiliza, habitualmente, correctores de textos.

5º-LGB3.5.4 - Utiliza as TIC, con certa autonom3a, para realizar presentaci3ns elementais

5º-LGB3.6.1 - Usa recursos gr3ficos e paratextuais para facilitar a compresi3n dos textos e ilustralos de maneira creativa.

5º-LGB3.7.1 - Coida a presentaci3n dos textos seguindo as normas b3sicas de presentaci3n establecidas: marxes, disposici3n no papel, limpeza, calidade caligr3fica, separaci3n entre par3grafos, interli3ado... en calquera soporte.

5º-LGB3.7.2 - Valora a lingua escrita como medio de comunicaci3n.

5º-LGB4.1.1 - Reco3ece as diferentes categor3as gramaticais pola s3a funci3n na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposici3n.

5º-LGB4.1.2 - Conxuga e usa con correcci3n as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.

5º-LGB4.1.3 - Diferencia as s3labas que conforman cada palabra, diferenciando a s3laba t3nica das 3tonas.

5º-LGB4.1.4 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.

5º-LGB4.1.5 - Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome.

5º-LGB4.2.1 - Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.

5º-LGB4.2.2 - Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.

5º-LGB4.3.1 - Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.

5º-LGB4.3.2 - Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.

5º-LGB4.3.3 - Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.

5º-LGB4.4.1 - Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...

5º-LGB4.4.2 - Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...

5º-LGB4.5.1 - Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito..

5º-LGB4.5.2 - Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.

5º-LGB4.6.1 - Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.

5º-LGB4.7.1 - Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.

5º-LGB4.7.2 - Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.

5º-LGB4.7.3 - Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.

5º-LGB4.8.1 - Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.

	<p>5°-LGB4.8.2 - Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.</p> <p>5°-LGB4.9.1 - Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.</p> <p>5°-LGB4.9.2 - Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.</p> <p>5°-LGB5.1.1 - escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral</p> <p>5°-LGB5.1.2 - Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p> <p>5°-LGB5.2.1 - Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p> <p>5°-LGB5.2.2 - Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p> <p>5°-LGB5.3.2 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.</p> <p>5°-LGB5.3.3 - Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.</p> <p>5°-LGB5.3.4 - Identifica os temas recorrentes na literatura.</p> <p>5°-LGB5.4.1 - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.</p> <p>5°-LGB5.5.1 - Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.</p> <p>5°-LGB5.6.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.</p>
Matemáticas	<p>5°-MTB1.3.2 - Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.</p> <p>5°-MTB2.1.2 - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p>

5º-MTB2.2.1 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.

5º-MTB2.4.2 - Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.

5º-MTB2.7.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.

5º-MTB2.7.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.

5º-MTB3.1.1 - Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.

5º-MTB4.4.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.

5º-MTB5.2.1 - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.

5º-MTB5.4.1 - Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios?), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.

5º-MTB5.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.

5º-VSCB1.2.3 - Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.

5º-VSCB1.5.2 - Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.

5º-VSCB2.1.1 - Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.

5º-VSCB2.1.2 - Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.

5º-VSCB2.2.1 - Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.

5º-VSCB2.2.2 - Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.

5º-VSCB2.2.3 - Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.

5º-VSCB2.3.1 - Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.

5º-VSCB2.3.2 - Comparte sentimentos durante o diálogo

5º-VSCB2.3.3 - Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.

5º-VSCB2.3.4 - Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.

5º-VSCB2.4.1 - Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.

5º-VSCB2.4.2 - Emprega a linguaxe positiva.

5º-VSCB2.5.1 - Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas.

5º-VSCB2.5.2 - Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.

5º-VSCB2.6.1 - Interacciona con empatía.

5º-VSCB2.8.4 - Expón en historias creativas as características da relación da amizade.

5º-VSCB3.11.2 - Expresa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.

5º-VSCB3.12.1 - Expresa as notas características da convivencia democrática.

5º-VSCB3.12.2 - Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.

5°-VSCB3.13.3 - Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.

5°-VSCB3.15.2 - Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.

5°-VSCB3.15.4 - Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.

5°-VSCB3.16.2 - Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.

5°-VSCB3.16.3 - Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.

5°-VSCB3.3.1 - Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.

5°-VSCB3.3.2 - Participa na elaboración das normas da aula.

5°-VSCB3.4.3 - Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.

5°-VSCB3.5.3 - Describe condutas solidarias.

5°-VSCB3.6.2 - É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.

5°-VSCB3.8.1 - Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.

5°-VSCB3.8.2 - Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.

5°-VSCB3.9.1 - Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.

PERFIL COMPETENCIAL (5° EP)

Competencia clave: COMPETENCIA MATEMÁTICA Y EN CIENCIA Y TECNOLOGÍA

Área

Estándares de aprendizaxe

5º-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.

5º-CNB1.1.2 - Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.

5º-CNB1.1.3 - Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).

5º-CNB1.1.4 - Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.

5º-CNB1.1.5 - Efectúa procuras guiadas de información na rede.

5º-CNB1.1.6 - Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.

5º-CNB1.2.1 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.

5º-CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.

5º-CNB1.3.2 - Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.

5º-CNB1.3.3 - Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.

5º-CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.

5º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.

5º-CNB2.1.1 - Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.

5º-CNB2.1.2 - Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.

5º-CNB2.3.1 - Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.

5º-CNB2.3.2 - Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.

5º-CNB2.3.3 - Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.

5º-CNB3.1.1 - Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.

5º-CNB3.2.1 - Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.

5º-CNB3.2.2 - Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.

5º-CNB3.3.1 - Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.

5º-CNB3.3.2 - Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.

5º-CNB3.3.3 - Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.

5º-CNB3.3.4 - Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.

5º-CNB3.3.5 - Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.

5º-CNB4.1.1 - Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica).

5º-CNB4.2.1 - Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.

5º-CNB4.2.2 - Describe a diferenza entre masa e volume.

5º-CNB4.2.3 - Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido.

5º-CNB4.3.1 - Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.

	<p>5º-CNB4.4.1 - Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.</p> <p>5º-CNB4.4.2 - Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo.</p> <p>5º-CNB4.4.3 - Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe.</p> <p>5º-CNB4.4.4 - Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.</p> <p>5º-CNB5.1.1 - Observa e identifica os elementos dun circuío eléctrico e constrúe un.</p> <p>5º-CNB5.1.2 - Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.</p> <p>5º-CNB5.1.3 - Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.</p> <p>5º-CNB5.2.1 - Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.</p> <p>5º-CNB5.2.2 - Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.</p> <p>5º-CNB5.2.3 - Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.</p>
Ciencias Sociais	<p>5º-CSB1.1.1 - Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.</p> <p>5º-CSB1.3.1 - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.</p> <p>5º-CSB1.3.2 - Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.</p>

5º-CSB1.3.3 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.

5º-CSB2.1.1 - Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.

5º-CSB2.2.1 - Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.

5º-CSB2.3.1 - Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.

5º-CSB2.3.2 - Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.

5º-CSB2.3.3 - Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.

5º-CSB2.4.1 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.

5º-CSB2.5.1 - Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España.

5º-CSB2.6.1 - Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.

5º-CSB2.6.2 - Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.

5º-CSB2.8.1 - Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.

5º-CSB2.8.2 - Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.

5º-CSB3.5.1 - Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.

5º-CSB3.5.2 - Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.

5º-CSB3.8.2 - Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.

	<p>5°-CSB3.9.1 - Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.</p> <p>5°-CSB4.1.1 - Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.</p> <p>5°-CSB4.2.1 - Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.</p> <p>5°-CSB4.3.1 - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.</p> <p>5°-CSB4.4.1 - Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.</p> <p>5°-CSB4.4.2 - Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas</p> <p>5°-CSB4.4.4 - Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.</p>
Lingua Castelá	<p>5°-LCB2.2.5 - Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.</p>
Lingua Galega	<p>5°-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.</p>
Matemáticas	<p>5°-MTB1.1.1 - Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.</p> <p>5°-MTB1.2.1 - Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.</p> <p>5°-MTB1.3.1 - Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.</p> <p>5°-MTB1.3.2 - Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.</p>

5º-MTB1.4.1 - Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.

5º-MTB1.5.1 - Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.

5º-MTB2.1.1 - Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.

5º-MTB2.1.2 - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.

5º-MTB2.2.1 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.

5º-MTB2.2.2 - Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros

5º-MTB2.3.1 - Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.

5º-MTB2.3.2 - Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.

5º-MTB2.3.3 - Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.

5º-MTB2.4.1 - Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.

5º-MTB2.4.2 - Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.

5º-MTB2.4.3 - Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.

5º-MTB2.5.1 - Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.

5º-MTB2.5.2 - Realiza operacións con números decimais.

5º-MTB2.6.1 - Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.

5º-MTB2.6.2 - Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.

5º-MTB2.6.3 - Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.

5º-MTB2.6.4 - Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.

5º-MTB2.6.5 - Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.

5º-MTB2.6.6 - Calcula o mcm e o mcd.

5º-MTB2.6.7 - Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.

5º-MTB2.6.8 - Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.

5º-MTB2.6.9 - Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.

5º-MTB2.7.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.

5º-MTB2.7.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.

5º-MTB3.1.1 - Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.

5º-MTB3.1.2 - Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.

5º-MTB3.2.1 - Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.

5º-MTB3.2.2 - Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.

5º-MTB3.2.3 - Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.

5º-MTB3.2.4 - Compara superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.

5º-MTB3.3.1 - Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.

5º-MTB3.4.1 - Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.

5º-MTB3.4.2 - Mide ángulos usando instrumentos convencionais.

5º-MTB3.5.1 - Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando? e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.

5º-MTB4.1.1 - Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice?

5º-MTB4.1.2 - Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe.

5º-MTB4.1.3 - Realiza ampliacións e reducións.

5º-MTB4.2.1 - Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.

5º-MTB4.2.2 - Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.

5º-MTB4.3.1 - Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular

5º-MTB4.3.2 - Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras.

5º-MTB4.4.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.

5º-MTB4.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo

5º-MTB5.1.1 - Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.

5º-MTB5.1.2 - Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.

5º-MTB5.2.1 - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficos estatísticas.

5º-MTB5.3.1 - Identifica situacións de carácter aleatorio.

	<p>5º-MTB5.3.2 - Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías?).</p> <p>5º-MTB5.4.1 - Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios?), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.</p> <p>5º-MTB5.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.</p>
Valores	<p>5º-VSCB3.13.2 - Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.</p> <p>5º-VSCB3.15.2 - Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.</p> <p>5º-VSCB3.15.4 - Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.</p> <p>5º-VSCB3.16.1 - Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.</p>

PERFIL COMPETENCIAL (5º EP)

Competencia clave: **COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS**

Área	Estándares de aprendizaxe
Ciencias da Natureza	<p>5º-CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.</p> <p>5º-CNB1.3.2 - Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.</p> <p>5º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.</p>

	<p>5º-CNB2.3.1 - Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.</p> <p>5º-CNB2.3.2 - Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.</p> <p>5º-CNB2.3.3 - Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.</p> <p>5º-CNB3.3.3 - Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.</p> <p>5º-CNB4.3.1 - Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo</p> <p>5º-CNB5.2.1 - Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.</p> <p>5º-CNB5.2.2 - Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.</p> <p>5º-CNB5.2.3 - Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.</p>
Ciencias Sociais	<p>5º-CSB1.2.1 - Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.</p> <p>5º-CSB1.2.2 - Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.</p> <p>5º-CSB1.3.1 - Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.</p> <p>5º-CSB1.3.2 - Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.</p> <p>5º-CSB1.3.3 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.</p> <p>5º-CSB2.7.1 - Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.</p>

5º-CSB2.9.1 - Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.

5º-CSB2.9.2 - Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.

5º-CSB3.1.1 - Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español.

5º-CSB3.2.1 - Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.

5º-CSB3.2.2 - Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.

5º-CSB3.3.1 - Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.

5º-CSB3.4.1 - Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.

5º-CSB3.5.1 - Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.

5º-CSB3.6.1 - Describe os principais rasgos da poboación española.

5º-CSB3.6.2 - Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.

5º-CSB3.6.3 - Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.

5º-CSB3.6.4 - Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España e as zonas máis densamente poboadas.

5º-CSB3.7.1 - Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país.

5º-CSB3.7.2 - Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.

5º-CSB3.8.1 - Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.

5º-CSB3.8.2 - Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.

5º-CSB3.9.1 - Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.

5º-CSB3.9.2 - Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e as súas localizacións nos territorios correspondentes.

5º-CSB4.1.1 - Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.

5º-CSB4.2.1 - Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.

5º-CSB4.3.1 - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.

5º-CSB4.4.1 - Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.

5º-CSB4.4.2 - Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas

5º-CSB4.4.3 - Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas

5º-CSB4.4.4 - Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.

5º-CSB4.4.5 - Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.

5º-CSB4.4.6 - Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVI-XVII. Os Borbóns, s. XVIII).

5º-CSB4.5.1 - Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.

5º-CSB4.6.1 - Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.

5º-LCB1.1.1 - Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.

5º-LCB1.1.3 - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.

5º-LCB1.3.2 - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.

5º-LCB1.3.3 - Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.

5º-LCB1.5.4 - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.

5º-LCB1.8.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.

5º-LCB1.8.2 - Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.

5º-LCB1.8.3 - Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.

5º-LCB1.9.1 - Resume entrevistas, noticias e debates infantís? procedentes da radio, televisión e da internet.

5º-LCB1.9.2 - Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.

5º-LCB2.6.2 - Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.

5º-LCB3.2.1 - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.

5º-LCB3.6.1 - Expressa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.

5º-LCB4.6.1 - Valora a variedade lingüística de España e o español de América.

5º-LCB4.7.1 - Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.

	<p>5º-LCB5.5.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.</p> <p>5º-LCB5.7.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.</p>
Lingua Galega	<p>5º-LG-B5.7.1 - Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.</p> <p>5º-LGB1.1.2 - Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.</p> <p>5º-LGB1.12.1 - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.</p> <p>5º-LGB1.12.2 - Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.</p> <p>5º-LGB1.13.2 - Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.</p> <p>5º-LGB1.14.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.</p> <p>5º-LGB1.2.1 - Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.</p> <p>5º-LGB1.4.1 - Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.</p> <p>5º-LGB1.5.1 - Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper</p> <p>5º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións dos e das demais.</p> <p>5º-LGB1.6.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.</p> <p>5º-LGB1.6.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.</p> <p>5º-LGB1.6.3 - Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.</p> <p>5º-LGB1.6.4 - Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.</p> <p>5º-LGB1.6.5 - Participa na conversa formulando e contestando preguntas.</p> <p>5º-LGB1.7.3 - Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.</p>

5º-LGB1.8.1 - Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.

5º-LGB1.9.1 - Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.

5º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.

5º-LGB2.10.1 - Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación

5º-LGB2.11.2 - Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.

5º-LGB2.12.2 - Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.

5º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.

5º-LGB2.7.5 - Fai lecturas dramatizadas de textos.

5º-LGB2.8.1 - Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.

5º-LGB2.8.2 - Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.

5º-LGB2.9.1 - Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais

5º-LGB3.1.4 - Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.

5º-LGB3.2.2 - Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.

5º-LGB3.2.4 - Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.

5º-LGB3.2.5 - Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.

5º-LGB3.4.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.

5º-LGB3.7.2 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación.

	<p>5º-LGB4.2.1 - Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>5º-LGB4.2.2 - Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.</p> <p>5º-LGB4.3.3 - Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.</p> <p>5º-LGB4.8.2 - Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.</p> <p>5º-LGB5.4.1 - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.</p> <p>5º-LGB5.6.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.</p> <p>5º-LGB5.7.1 - Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.</p>
Valores	<p>5º-VSCB1.1.1 - Actúa de forma respectable e digna.</p> <p>5º-VSCB1.2.2 - Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.</p> <p>5º-VSCB1.2.3 - Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.</p> <p>5º-VSCB1.3.1 - Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos</p> <p>5º-VSCB1.3.2 - Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.</p> <p>5º-VSCB1.4.1 - Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.</p> <p>5º-VSCB1.4.2 - Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.</p> <p>5º-VSCB1.5.1 - Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.</p> <p>5º-VSCB1.5.2 - Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.</p> <p>5º-VSCB1.6.1 - Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.</p> <p>5º-VSCB2.1.2 - Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.</p>

5º-VSCB2.2.1 - Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.

5º-VSCB2.2.2 - Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.

5º-VSCB2.2.3 - Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.

5º-VSCB2.3.1 - Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.

5º-VSCB2.3.2 - Comparte sentimentos durante o diálogo

5º-VSCB2.3.3 - Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.

5º-VSCB2.3.4 - Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.

5º-VSCB2.4.1 - Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.

5º-VSCB2.4.2 - Emprega a linguaxe positiva.

5º-VSCB2.5.1 - Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas.

5º-VSCB2.5.2 - Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.

5º-VSCB2.6.1 - Interacciona con empatía.

5º-VSCB2.6.2 - Emprega diferentes habilidades sociais.

5º-VSCB2.7.1 - Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.

5º-VSCB2.8.1 - Forma parte activa das dinámicas do grupo

5º-VSCB2.8.2 - Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.

5º-VSCB2.8.3 - Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.

5º-VSCB2.8.4 - Expón en historias creativas as características da relación da amizade.

5º-VSCB3.1.1 - Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.

5º-VSCB3.1.2 - Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.

5º-VSCB3.10.1 - Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.

5º-VSCB3.10.2 - Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.

5º-VSCB3.10.3 - Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.

5º-VSCB3.11.1 - Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.

5º-VSCB3.11.2 - Expresa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.

5º-VSCB3.11.3 - Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.

5º-VSCB3.12.1 - Expresa as notas características da convivencia democrática.

5º-VSCB3.12.2 - Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.

5º-VSCB3.13.1 - Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.

5º-VSCB3.13.2 - Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.

5º-VSCB3.13.3 - Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.

5º-VSCB3.14.1 - Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.

5º-VSCB3.14.2 - Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.

5º-VSCB3.15.1 - Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.

5º-VSCB3.15.2 - Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.

5º-VSCB3.15.3 - Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.

5º-VSCB3.15.4 - Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.

5º-VSCB3.16.1 - Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.

5º-VSCB3.16.2 - Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.

5º-VSCB3.16.3 - Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.

5º-VSCB3.2.1 - Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.

5º-VSCB3.2.2 - Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.

5º-VSCB3.2.3 - Respecta as regras durante o traballo en equipo.

5º-VSCB3.3.1 - Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.

5º-VSCB3.3.2 - Participa na elaboración das normas da aula.

5º-VSCB3.3.3 - Respecta as normas do centro escolar

5º-VSCB3.4.1 - Resolve os conflitos de modo construtivo.

5º-VSCB3.4.2 - Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.

5º-VSCB3.4.3 - Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.

5º-VSCB3.4.4 - Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.

5º-VSCB3.5.1 - Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.

5º-VSCB3.5.2 - Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.

5º-VSCB3.5.3 - Describe condutas solidarias.

5º-VSCB3.6.1 - Amósase xeneroso no seu contorno próximo.

5º-VSCB3.6.2 - É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.

5º-VSCB3.6.3 - Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa

5º-VSCB3.7.1 - Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.

5º-VSCB3.7.2 - Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.

5º-VSCB3.7.3 - Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.

5º-VSCB3.8.1 - Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.

5º-VSCB3.8.2 - Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.

5º-VSCB3.8.3 - Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.

5º-VSCB3.9.1 - Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.

5°-VSCB3.9.2 - Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.

PERFIL COMPETENCIAL (5° EP)

Competencia clave: SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPREDEDOR

Área	Estándares de aprendizaxe
Ciencias da Natureza	<p>5°-CNB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.</p> <p>5°-CNB1.1.3 - Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).</p> <p>5°-CNB1.2.1 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.</p> <p>5°-CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.</p> <p>5°-CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.</p> <p>5°-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.</p> <p>5°-CNB4.4.1 - Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciar hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.</p> <p>5°-CNB5.1.1 - Observa e identifica os elementos dun circuíto eléctrico e constrúe un.</p>

Ciencias Sociais	<p>5°-CSB1.1.2 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>
Lingua Castelá	<p>5°-LCB1.3.2 - Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.</p> <p>5°-LCB1.3.3 - Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.</p> <p>5°-LCB1.5.4 - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.</p> <p>5°-LCB1.7.1 - Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos</p> <p>5°-LCB1.7.2 - Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos(narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)</p> <p>5°-LCB1.8.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.</p> <p>5°-LCB1.8.2 - Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.</p> <p>5°-LCB1.8.3 - Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.</p> <p>5°-LCB1.9.3 - Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.</p> <p>5°-LCB2.3.1 - Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.</p> <p>5°-LCB2.3.2 - Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.</p> <p>5°-LCB2.4.2 - Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.</p>

	<p>5º-LCB2.4.3 - Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.</p> <p>5º-LCB2.4.4 - Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.</p> <p>5º-LCB3.1.3 - Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.</p> <p>5º-LCB3.1.4 - Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.</p> <p>5º-LCB3.1.5 - Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.</p> <p>5º-LCB3.3.3 - Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guiños, borradores e mapas conceptuais.</p> <p>5º-LCB3.3.4 - Redacta o texto e revísao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.</p> <p>5º-LCB3.3.5 - Amosa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.</p> <p>5º-LCB3.5.2 - Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis... facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilita a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.</p> <p>5º-LCB5.4.1 - Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.</p>
Lingua Galega	<p>5º-LGB1.10.1 - Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.</p> <p>5º-LGB1.11.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.</p> <p>5º-LGB1.2.2 - Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.</p> <p>5º-LGB1.4.3 - Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.</p>

5º-LGB1.4.4 - Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.

5º-LGB1.8.1 - Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.

5º-LGB2.1.3 - Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.

5º-LGB2.1.4 - Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.

5º-LGB2.1.7 - Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.

5º-LGB2.1.8 - Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.

5º-LGB2.11.2 - Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.

5º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.

5º-LGB2.4.1 - Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.

5º-LGB2.4.2 - Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.

5º-LGB2.5.3 - Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.

5º-LGB2.6.1 - Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.

5º-LGB3.1.1 - Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.

5º-LGB3.1.2 - Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.

5º-LGB3.1.3 - Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).

5º-LGB3.1.5 - Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.

5º-LGB3.1.6 - Usa o dicionario durante a elaboración de textos.

5º-LGB3.3.1 - Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.

	<p>5º-LGB3.4.1 - Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.</p> <p>5º-LGB3.4.2 - Escribe textos sinxelos de carácter creativo.</p> <p>5º-LGB3.4.3 - Aprecio polos usos creativos da linguaxe.</p> <p>5º-LGB3.5.1 - Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.</p> <p>5º-LGB3.5.2 - Emprega procesadores de textos con certa autonomía.</p> <p>5º-LGB3.5.3 - Utiliza, habitualmente, correctores de textos.</p> <p>5º-LGB3.5.4 - Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentacións elementais</p> <p>5º-LGB3.6.1 - Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.</p>
<p>Matemáticas</p>	<p>5º-MTB1.3.1 - Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.</p> <p>5º-MTB1.4.1 - Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.</p> <p>5º-MTB1.5.1 - Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.</p> <p>5º-MTB2.7.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.</p> <p>5º-MTB2.7.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p> <p>5º-MTB3.5.1 - Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construindo, argumentando? e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.</p>

	<p>5º-MTB4.4.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.</p> <p>5º-MTB5.4.1 - Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios?), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.</p> <p>5º-MTB5.4.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.</p>
Valores	<p>5º-VSCB1.1.1 - Actúa de forma respectable e digna.</p> <p>5º-VSCB1.2.2 - Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.</p> <p>5º-VSCB1.2.3 - Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.</p> <p>5º-VSCB1.3.1 - Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos</p> <p>5º-VSCB1.3.2 - Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.</p> <p>5º-VSCB1.4.1 - Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.</p> <p>5º-VSCB1.4.2 - Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.</p> <p>5º-VSCB1.5.1 - Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.</p> <p>5º-VSCB1.6.1 - Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.</p> <p>5º-VSCB2.1.2 - Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.</p> <p>5º-VSCB2.2.2 - Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.</p> <p>5º-VSCB2.2.3 - Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.</p>

5º-VSCB2.3.2 - Comparte sentimentos durante o diálogo

5º-VSCB2.4.1 - Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.

5º-VSCB2.6.1 - Interacciona con empatía.

5º-VSCB2.8.1 - Forma parte activa das dinámicas do grupo

5º-VSCB2.8.2 - Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.

5º-VSCB2.8.3 - Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.

5º-VSCB3.1.1 - Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.

5º-VSCB3.1.2 - Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.

5º-VSCB3.10.1 - Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.

5º-VSCB3.10.2 - Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.

5º-VSCB3.10.3 - Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.

5º-VSCB3.11.3 - Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.

5º-VSCB3.13.1 - Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.

5º-VSCB3.13.2 - Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.

5º-VSCB3.15.1 - Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.

5º-VSCB3.16.1 - Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.

5º-VSCB3.16.3 - Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.

5º-VSCB3.2.1 - Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.

5º-VSCB3.2.2 - Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.

5º-VSCB3.4.1 - Resolve os conflitos de modo construtivo.

5º-VSCB3.4.2 - Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.

5º-VSCB3.4.4 - Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.

5º-VSCB3.5.2 - Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.

5º-VSCB3.6.2 - É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.

5º-VSCB3.6.3 - Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa.

5º-VSCB3.7.2 - Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.

5º-VSCB3.7.3 - Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.

5º-VSCB3.8.3 - Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.

5º-VSCB3.9.2 - Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.

3. CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA 5º EP

OBXECTIVOS DA ETAPA		ÁREAS
A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:		
a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, preparárense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.	Ciencias Sociais, Ciencias da Natureza, Lingua Galega, Lingua Castelá, Valores
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.	Ciencias Sociais, Ciencias da Natureza, Lingua Galega, Lingua Castelá, Matemáticas, Valores

c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.	Ciencias Sociais, Ciencias da Natureza, Lingua Galega, Lingua Castelá, Valores
d	Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.	Ciencias Sociais, Ciencias da Natureza, Lingua Galega, Lingua Castelá, Valores
e	Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.	Ciencias Sociais, Ciencias da Natureza, Lingua Galega, Lingua Castelá, Matemáticas, Valores
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.	
g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.	Ciencias Sociais, Ciencias da Natureza, Matemáticas
h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.	Ciencias Sociais, Ciencias da Natureza, Lingua Galega, Lingua Castelá, Matemáticas
i	Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.	Ciencias Sociais, Ciencias da Natureza, Lingua Galega, Lingua Castelá
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.	Ciencias Sociais, Ciencias da Natureza,

		Lingua Galega, Lingua Castelá
k	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.	Ciencias da Natureza, Valores
l	Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.	Ciencias da Natureza, Valores
m	Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.	Ciencias Sociais, Ciencias da Natureza, Valores
n	Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.	Valores
o	Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.	Ciencias Sociais, Ciencias da Natureza, Lingua Galega, Lingua Castelá, Valores

4. TEMPORALIZACIÓN, MÍNIMOS, PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

4. 1. Ciencias da natureza

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
BLOQUE 1 - INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Iniciación á actividade científica. ▪ B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. ▪ B1.3. Lectura de textos propios da área. ▪ B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados. ▪ B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). ▪ B1.6. Xestión de ficheiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, tarefas entregadas na AV ou no EVA

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	QUINTO		
Objec- tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			inserción de ilustracións ou notas etc.).			
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL 	2º e 3º T	<u>Procedementos:</u> Observación <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.5. Efectúa búsquedas guiadas de información na rede. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD 	2º e 3º T	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade. ▪ B1.8. Traballo individual e cooperativo. ▪ B1.9. A igualdade entre homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CMCCT 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
▪ i	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. A conduta responsable. ▪ B1.11. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. ▪ B2.12. Toma de decisións: criterios e consecuencias. ▪ B1.13. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. ▪ B1.14. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro. ▪ B1.15. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade. ▪ B1.16. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula. ▪ B1.17. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e do seu poder de adicción. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CSIEE 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, diana de auto e co-avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CD 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.3. Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CAA ▪ CMCCT 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.18. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, rúbrica

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ i 	<p>realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.</p>		<p>realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.</p>			
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE 	3º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación e informes</p> <p><u>Instrumentos:</u> Rúbrica, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA</p>
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. As funcións vitais no ser humano: recoñecemento da nutrición como unha función vital para os seres humanos. ▪ B2.2. Identificación dos aparellos relacionados con ela (aparellos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	2º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<p>respiratorios, dixestivo, circulatorio e excretor).</p> <ul style="list-style-type: none"> B2.3. Recoñecemento das características básicas do sistema reprodutor humano e as diferenzas entre sexos. Funcionamento do sistema reprodutor. B2.4. Descrición dos sentidos e do sistema nervioso e valoración da súa importancia en relación co medio e co resto dos seres humanos. B2.5. O aparello locomotor. 	<p>relacións fundamentais entre eles.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	<p>2º T</p>	<p><u>Procedementos:</u> Observación e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
<ul style="list-style-type: none"> a b c d h k m 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Saúde e enfermidade. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano. B2.7. Hábitos saudables para previr enfermidades. B2.8. Trastornos alimenticios. B2.9. Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. B2.10. Tipos de dietas. Elaboración de menús saudables. Clasificación de alimentos. Análise de etiquetas de produtos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB2.3.1. Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes. CNB2.3.2. Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSC CMCCT CCL CSC 	<p>2º T</p> <p>2º T</p>	<p><u>Procedementos:</u> Observación e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p> <p><u>Procedementos:</u> Observación e informes</p> <p><u>Instrumentos:</u> Caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, caderno de traballo</p>

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSC 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS						
<ul style="list-style-type: none"> e h 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Seres vivos e seres inertes. Diferenciación. B3.2. Organización interna dos seres vivos e estrutura dos seres vivos: células, tecidos: tipos; órganos; aparellos e sistemas: principais características e funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL 	1º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
<ul style="list-style-type: none"> e h l 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos. B3.4. Os animais vertebrados e invertebrados, características e clasificación. B3.5. As plantas: a estrutura e fisioloxía. A fotosíntese. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	1º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	1º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación e informes</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e ▪ h ▪ i ▪ l ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. ▪ B3.7. Características e compoñentes dun ecosistema. ▪ B3.8. Observación e estudo dun ecosistema próximo, recoller datos, facer hipóteses e recollendo os resultados en diferentes soportes. ▪ B3.9. Actuacións humanas que modifican o medio natural. Extinción de especies. ▪ B3.10. Interese pola observación e polo estudo rigoroso de todos os seres vivos. ▪ B3.11. Emprego de medios tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.3.1. Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	2º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.3.2. Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	2º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación e informes</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.3.3. Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC 	2º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación e informes</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA</p>

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo
			<ul style="list-style-type: none"> CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL CD 	1º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA						
<ul style="list-style-type: none"> e h 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Comparación e clasificación dos materiais segundo propiedades físicas observables: dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Coñecer e comparar para clasificar materiais segundo as súas propiedades observables: dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.1.1. Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica). 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
<ul style="list-style-type: none"> e g h 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Diferentes procedementos para a medida da masa e do volume dun corpo. 		<ul style="list-style-type: none"> CNB4.2.1. Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u>

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<ul style="list-style-type: none"> B4.3 Explicación de fenómenos físicos observables en termos de diferenzas de densidade. A flotación nun medio líquido. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para determinar: a masa e o volume dun corpo e as principais características da flotación dos corpos. 				Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> CNB4.2.2. Describe a diferenza entre masa e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
			<ul style="list-style-type: none"> CNB4.2.3. Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
<ul style="list-style-type: none"> a e h 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables. B4.5. Fontes de enerxías renovables e non renovables. O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Identificar e explicar as características das fontes de enerxía renovables e non renovables e a súa influencia no desenvolvemento sostible. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.3.1. Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL CSC 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	QUINTO		
Objec- tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Realización de experiencias sinxelas sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá e doméstica: a combustión, a oxidación e a fermentación. ▪ B4.7. Identificación de produtos químicos habituais no fogar e dos posibles riscos para o organismo. ▪ B4.8. Identificación na etiquetaxe dos símbolos de perigo máis comúns. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Realizar experiencias sinxelas, de forma cooperativa, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciación hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.4.1. Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciación hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CD 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, rúbrica
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.4.2. Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.4.3. Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.4.4. Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.			
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ e ▪ h ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Uso das máquinas eléctricas na vida cotiá e doméstica. Normas de seguridade. ▪ B5.2. As máquinas eléctricas. ▪ B5.3. A transmisión da electricidade. ▪ B5.4. Elementos dos circuítos eléctricos. ▪ B5.5. Efectos da electricidade. ▪ B5.6. Condutores e illantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Planificar e construír, de forma cooperativa, un circuítu eléctrico simple que responda a un problema dado, atendendo ás normas de seguridade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.1. Observa e identifica os elementos dun circuítu eléctrico e constrúe un. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSIEE 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.2. Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.3. Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e ▪ h ▪ i 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Investigar sobre a evolución dun obxecto, aparello ou máquina ao longo da historia, utilizando distintas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.1. Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.2. Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.2.3. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación e informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. A ciencia: presente e futuro da sociedade. Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos. Importantes descubrimentos e inventos. 					

CIENCIAS DA NATUREZA 5º EP	
Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
CNB1.1.1.	-Presenta un informe básico da investigación.
CNB1.1.2.	-Expresa oralmente e por escrito os contidos relacionados coa área manifestando comprender os conceptos básicos.
CNB1.1.3.	-Emprega o procesador de textos para presentar un traballo coa tipografía que se estableza e insertando imaxes.
CNB1.1.4.	-Extrae a idea básica dun texto de carácter científico e manexa recursos bibliográficos e das TIC.
CNB1.1.5.	-Busca información na rede sobre un tema proposto na clase.
CNB1.1.6.	-Emprega distintos buscadores para atopar información sobre un tema proposto na clase e acada a información básica.
CNB1.2.1.	-Executa unha tarefa de investigación sobre un tema, manifestando certa autonomía na súa planificación e toma as decisión oportunas para desenvolvelo.
CNB1.3.1.	-Realiza un pequeno traballo de investigación en equipo respectando as opinións dos demais e realizando aportacións para o seu desenvolvemento.
CNB1.3.2.	-Coñece as normas de uso e seguridade dos instrumentos, materiais e das TIC.
CNB1.3.3.	-Emprega recursos das TIC para buscar información necesaria para desenvolver pequenas investigación sobre temas da materia.
CNB1.4.1.	-Realiza proxectos planificando e executando accións.
CNB1.4.2.	-Presenta un informe básico de investigación sobre un tema da materia.
CNB2.1.1.	-Identifica os principais órganos implicados na realización das funcións vitais en imaxes que se lle presentan e describe o seu funcionamento.
CNB2.1.2.	-Identifica as características principais dos principais aparellos e explica as súas funcións.
CNB2.3.1.	-Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada.
CNB2.3.2.	-Elabora menús variados respectando os principios das dietas equilibradas.
CNB2.3.3.	-É capaz de explicar os principais efectos do consumo de drogas e alcohol.
CNB3.1.1.	-Identifica as estruturas principais dos seres vivos.
CNB3.2.1.	- Clasifica nos distintos reinos aos seres vivos que se lle presentan en imaxes e nomea as principais características.
CNB3.2.2.	-Identifica animais vertebrados, invertebrados e plantas manexando guías de clasificación.
CNB3.3.1.	-Identifica as principais características dun ecosistema.
CNB3.3.2.	-Presenta os resultados de pequenas investigacións propostas na aula.
CNB3.3.3.	Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies.
CNB3.3.4.	-Usa os medios tecnolóxicos ao seu alcance para a investigación científica.
CNB3.3.5.	-Observa e rexistra procesos asociados á vida humana.

CNB4.1.1.	-Coñece e clasifica algúns materiais segundo as súas propiedades.
CNB4.2.1.	-Determina a medida de masa e do volume dun corpo.
CNB4.2.2.	-Diferencia masa e volume.
CNB4.2.3.	-Identifica as principais características da flotación nun medio líquido.
CNB4.3.1.	-Diferencia entre enerxías renovables e non renovables.
CNB4.4.1.	-Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá.
CNB4.4.2.	-Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo.
CNB4.4.3.	-Comprende os datos indicativos de perigo nunha etiqueta.
CNB4.4.4.	-Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.
CNB5.1.1.	-Participa na construción dun circuito eléctrico sinxelo.
CNB5.1.2.	-Coñece algún efectos da electricidade.
CNB5.1.3.	-Diferencia materiais condutores e illantes.
CNB5.2.1.	-Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade, valorando os beneficios ou riscos para á sociedade.
CNB5.2.2.	-Valora a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.
CNB5.2.3.	-Explica algún avance científico.

4.2. Ciencias sociais

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ d ▪ e ▪ h ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxuedanza e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. ▪ B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafol) e comunicación das conclusións. ▪ B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CCL 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CCL 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. ▪ B1.5. Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia. ▪ B1.6. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.2.2. Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h ▪ i ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Utilización da terminoloxía propia da área. ▪ Organización de ficheiros temáticos de termos propios da área. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.3.1. Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<ul style="list-style-type: none"> B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información. B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos. 	linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	<ul style="list-style-type: none"> CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCCT CSC CAA 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, probas orais
			<ul style="list-style-type: none"> CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CMCCT CSC 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA						
<ul style="list-style-type: none"> h e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1.O Universo: galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1.Explicar como é e de que forma se orixinou o Universo e os seus principais compoñentes. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.1.1.Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL 	1º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2.O sistema Sslar: o Sol e os planetas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2.Describir as caracte-rísticas principais do Sistema Solar identificando diferentes tipos de astros e as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.2.1. Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	1º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3.O planeta Terra e a Lúa. Características. ▪ B2.4. Movementos terrestres e as súas consecuencias: as estacións do ano, día e noite, fusos horarios. ▪ B2.5.A translación da Lúa: as fases lunares. Eclipses e mareas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar, explicando as súas características, movemen-tos, consecuencias e cal-cular os fusos horarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.3.1. Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA 	1º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.3.2.Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CAA 	1º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.3.3.Define a transla-ción da Lúa identificando e nomeando as fases lunares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	1º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na</p>

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						AV ou no EVA, probas orais ou escritas
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ g ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6.Cartografía. Planos, mapas e planisferios. Mapas temáticos. ▪ B2.7. Escalas e signos convencionais dun mapa. ▪ B2.8.Orientación no espazo: técnicas, instrumentos e estratexias. ▪ Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.4.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA 	1º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9.O clima e factores climáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5.Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores determinan o clima en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.5.1.Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	1º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10.As grandes zonas climáticas do planeta. ▪ B2.11.Tipos de climas de España e as súas zonas de influencia. O clima en Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6.Recoñecer as zonas climáticas mundiais e os tipos de clima de España identificando algunhas das súas características básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.6.1.Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL 	1º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> CSB2.6.2 Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CAA CCL 	2º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
<ul style="list-style-type: none"> h i o 	<ul style="list-style-type: none"> B2.12.A paisaxe: elementos que a forman, tipos de paisaxes. B2.13.Características das principais paisaxes de España. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7.Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que a compoñen e as características das principais paisaxes de España 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.7.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA 	2º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
<ul style="list-style-type: none"> e h io 	<ul style="list-style-type: none"> B2.14.A diversidade xeográfica das paisaxes de España: relevo e hidrografía. B2.15.O relevo e a rede hidrográfica de Galicia. Utilización de sistemas de información xeográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8.Describir as características do relevo de España e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	2º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
			<ul style="list-style-type: none"> CSB2.8.2.Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT 	2º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u></p>

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.16.A intervención humana no medio. Estudo de campo das consecuencias da intervención humana na contorna. ▪ B2.17.A contaminación e o cambio climático. ▪ B2.18.Desenvolvemento sostible e consumo responsable. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB2.9.2.Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1.A Constitución de 1978. ▪ B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1.Explicar a importancia que ten a Constitución para o funcionamento do Estado español, así como os dereitos, deberes e liberdades recollidos nesta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. ▪ B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2.Identificar as institucións políticas que se derivan da Constitución. Funcións e organización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.2.1.Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.2.2.Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5.Entidades territoriais e órganos de goberno. As comunidades autónomas, as cidades autónomas e as provincias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3.Describir a organización territorial do Estado español así como os órganos de goberno. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.3.1.Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6.Manifestacións culturais e lingüísticas de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4.Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.4.1.Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL 	Todo o curso	<u>Procedementos:</u> Observación <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			territorio como fonte de enriquecemento cultural.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ g ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7.Demografía e poboación. Variables demográficas. ▪ B3.8.Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación, distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación. ▪ B3.9.Representación gráfica de datos demográficos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e os factores xeográficos, sociais, económicos ou culturais que inciden nos datos de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.5.1.Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3 5.2.Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ g ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10.Poboación de Galicia e España: distribución e evolución. Representación gráfica dalgúns datos demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: INE. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6.Distinguir os principais trazos da poboación española explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB3.6.1.Describe os principais rasgos da poboación española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
		representándoa graficamente.	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.6.2.Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> CSB3.6.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> CSB3.6.4 Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España e as zonas máis densamente poboadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
<ul style="list-style-type: none"> a d h o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.11.Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a Europa, a chegada de inmigrantes ao noso país. B3.12.Problemas actuais da poboación española. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7.Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.7.1 Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Objec- tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<ul style="list-style-type: none"> Estudo de casos e debates. 	identificar os problemas actuais da poboación española.	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.7.2. Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	2º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
h	<ul style="list-style-type: none"> B3.13. As actividades produtivas: recursos naturais e materias primas. B3.14. Produtos elaborados. Artesanía e Industria. Formas de produción. 	B3.8. Explicar as diferenzas entre materias primas e os produtos elaborados, identificando as actividades que se realizan para obtelos.	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.8.1. Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
			<ul style="list-style-type: none"> CSB3.8.2. Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CMCCT 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
h o	<ul style="list-style-type: none"> B3.15. As actividades económicas e os sectores produtivos de España. 	B3.9. Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.9.1. Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> CMTC CSC 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
		recoñecendo as principais actividades económicas de España.				ou no EVA, probas orais ou escritas
			<ul style="list-style-type: none"> CSB3.9.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e as súas localizacións nos territorios correspondentes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	3º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO						
<ul style="list-style-type: none"> g o h 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1.O tempo histórico. A Idade Media e a Idade Moderna: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB4.1.1Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CMCCT CCL CCEC 	3º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
<ul style="list-style-type: none"> b h i 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación: fontes primarias e secundarias. Elaboración dun traballo comparativo entre tipos de fontes históricas. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia, diferenciando entre fontes primarias e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB4.2.1.Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CMCCT CAA CCEC 	3º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.3.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCEC 	3º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4.A península ibérica na Idade Media. ▪ B4.5.Al-Andalus e os reinos cristianos. ▪ B4.6.O Camiño de Santiago. O Románico. O Gótico. Proposta de realización dunha investigación e exposición sobre o Camiño de Santiago. ▪ B4.7.España e Galicia na Idade Moderna. ▪ B4.8.A época dos grandes descubrimentos. ▪ B4.9.A monarquía dos Austrias e os Borbóns. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCEC 	3º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB4.4.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL 	3º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> B4.10.A arte na Idade Moderna: Renacemento e Barroco. 			<ul style="list-style-type: none"> CSB4.4.3.Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC CAA 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas
			<ul style="list-style-type: none"> CSB4.4.4. Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSC CCEC 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA
			<ul style="list-style-type: none"> CSB4.4.5.Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSC CCL 	3º T	<u>Procedementos:</u> Observación, informes <u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> CSB4.4.6.Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVI-XVII. Os Borbóns, s. XVIII). 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CCEC 	3º T	<p><u>Procedementos:</u> Observación, informes e probas</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo, caderno de traballo, tarefas entregadas na AV ou no EVA, probas orais ou escritas</p>
<ul style="list-style-type: none"> d h o 	<ul style="list-style-type: none"> B4.11.Noso patrimonio histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC 	Todo o curso	<p><u>Procedementos:</u> Observación</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo</p>
<ul style="list-style-type: none"> d h o 	<ul style="list-style-type: none"> B4.12.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Elaboración dunha guía dun museo próximo. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB4.6.1.Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCEC 	Todo o curso	<p><u>Procedementos:</u> Observación</p> <p><u>Instrumentos:</u> Lista de cotexo</p>

CIENCIAS SOCIAIS 5º EP

Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
CSB1.1.1	Le e comprende información textual e gráfica, elixe os datos que necesita para responder preguntas e completar os
CSB1.1.2	Mostra interese por realizar as actividades de forma autónoma e por tomar decisións; revisa os seus traballos para corrixir e mellorar, pide axuda e presta axuda.
CSB1.1.3	Presenta traballos documentais e pequenas investigacións de maneira ordenada, clara e limpa.
CSB1.2.1	Realiza un pequeno traballo documental en equipo respectando as opinións dos demais e realizando aportacións para o seu desenvolvemento.
CSB1.2.2	Respecta as normas democráticas básicas nos intercambios comunicativos da aula. 80%
CSB1.3.1	Entende os termos aprendidos e é capaz de engadilos aos traballos e exposicións que realiza na clase.
CSB1.3.2	Expón as súas aprendizaxes utilizando un soporte de apoio (caderno, imaxes) e desenvolve as ideas con orde e claridade.
CSB1.3.3	Le e entende textos de xeito global. Emprega técnicas de lectura de forma autónoma e utiliza diversas estratexias para mellorar a comprensión e elaboración de traballos e ampliar o vocabulario.
CSB2.1.1	Describe semellanzas e diferenzas entre os distintos compoñentes do universo.
CSB2.2.1	Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas
CSB2.3.1	Describe o movemento de translación da Terra, indica a súa duración e coñece a relación entre este e as estacións do
CSB2.3.2	Describe o movemento de rotación da Terra, indica a súa duración e coñece a relación entre este e a sucesións dos
CSB2.3.3	Recoñece a Lúa como satélite da Terra e diferencia as súas fases.
CSB2.4.1	Identifica, coñece e le nos diferentes tipos de mapas.
CSB2.5.1	Define o concepto de clima e coñece os seus elementos e factores determinantes.
CSB2.6.1	Distingue as diferentes zonas climáticas do noso planeta.
CSB2.6.2	Interpreta climogramas e clasifícaos asociándoos aos tipos de climas de España.
CSB2.7.1	Identifica o clima como elemento determinante da vexetación dunha zona e asocia cada zona climática de España con
CSB2.8.1	Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.
CSB2.8.2	Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.
CSB2.9.1	Recoñece as actividades que deterioran a paisaxe.
CSB2.9.2	Valora a necesidade dun consumo responsable para favorecer o desenvolvemento sostible.

CSB3.1.1	Coñece a Constitución como base do funcionamento do Estado español e explica os principais principios e dereitos que recolle.
CSB3.2.1	Coñece as principais institucións de España e Galicia.
CSB3.2.2	Coñece a división de poderes do Estado.
CSB3.3.1	Recoñece e localiza os límites de España e de Galicia e é capaz de explicar correctamente a organización territorial do
CSB3.4.1	Recoñece na diversidade unha fonte de enriquecemento.
CSB3.5.1	Explica algúns dos principais conceptos demográficos (natalidade, mortalidade, esperanza de vida). Diferencia entre
CSB3.5.2	Interpreta datos de poboación a partir da análise de gráficos e pirámides de poboación.
CSB3.6.1	Describe os principais rasgos da poboación española.
CSB3.6.2	Explica a incidencia de factores como a esperanza de vida ou a natalidade na evolución da poboación española.
CSB3.6.3	Identifica as zonas máis e menos poboadas de España.
CSB3.6.4	Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España.
CSB3.7.1	Diferencia os conceptos de inmigración e emigración. Explica as causas e consecuencias do éxodo rural en España.
CSB3.7.2	Identifica o envellecemento da poboación española e analiza a situación na nosa localidade.
CSB3.8.1	Identifica materias primas e produto elaborado en actividades que se desenvolven na nosa localidade.
CSB3.8.2	Coñece o proceso de obtención dun produto.
CSB3.9.1	Clasifica distintas actividades nun dos tres sectores económicos.
CSB3.9.2	Explica algunha actividade de cada un dos tres sectores.
CSB4.1.1	Recoñece o marco espacial e temporal das distintas idades da historia desde o comezo da Idade Media ata o final da Idade Moderna.
CSB4.2.1	Utiliza e interpreta un mapa histórico.
CSB4.3.1	Utiliza e interpreta liñas temporais para localizar e ordenar feitos históricos no tempo.
CSB4.4.1	Sitúa nunha liña temporal algúns dos acontecementos históricos máis importantes da Idade Media de España.
CSB4.4.2	Explica en que consistiron algúns dos acontecementos históricos máis importantes da Idade Media de España.
CSB4.4.3	Describe e compara a sociedade e a economía de Al-Ándalus e dos reinos cristiáns peninsulares e a súa organización social durante a Idade Media.
CSB4.4.4	Identifica e compara as características principais da arte románica e da arte gótica.
CSB4.4.5	Define o concepto de Reconquista e relaciónao coa repoboación.
CSB4.4.6	Enumera os trazos fundamentais que caracterizan a Idade Moderna e identifica os principais acontecementos que tiveron lugar no Imperio español e relaciónaos co reinado correspondente. Describe as causas e consecuencias do descubrimento de América.

CSB4.5.1	Recoñece a importancia do patrimonio natural, histórico, cultural e artístico da historia medieval de España. Valora o coidado do patrimonio, contribuíndo á súa conservación.
CSB4.6.1	Valora a información histórica que nos ofrecen a cultura e a arte española e europea.

4.3. Lingua castelá e literatura

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B.1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto. Proba específica.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Análise das producións orais. INSTRUMENTOS: Entrevista. Proba específica.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á in- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Análise das producións orais. INSTRUMENTOS: Distintos tipos de intercambios orais. Probas orais.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			tervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.			
▪ e	▪ B.1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	▪ B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	▪ LCB1.2.1. Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes.	▪ CCL	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Análise das producións orais.</p> <p>INSTRUMENTOS: Distintos tipos de intercambios orais. Probas orais.</p>
			▪ LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.	▪ CCL	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Análise das producións orais. Gravacións e análise.</p> <p>INSTRUMENTOS: Entrevista. Gravacións e análise. Proba oral.</p>
			▪ LCB1.2.3. Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).	▪ CCL	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto. Proba obxectiva. Escala de observación.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.1. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas orais. INSTRUMENTOS: Entrevista. Ficha de control do traballo. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: diálogos, exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas orais grupais. INSTRUMENTOS: Distintas producións orais. Probas específicas.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.3. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Traballo diario. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Proba específica.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Cuestionario aberto.</p>
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Cuestionarios. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Entrevista. Exposición. Cuestionarios abertos. Proba obxectiva.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Cuestionarios. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba oral. Cuestionarios abertos. Entrevista.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: intercambios orais cos alumnos. Cuestionarios. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba oral. Cuestionarios abertos. Entrevista.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas orais. Probas específicas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Memorizar e reproducir textos axeitados á súa idade, seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Gravación e análise. Análise das producións dos alumnos.</p> <p>INSTRUMENTOS: Gravación e análise. Traballo individual. Probas individuais.</p>
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Producción de textos orais segundo a súa tipoloxía segundo os diferentes formatos e intencións comunicativas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCEC 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resúmen. Probas obxectivas.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
		expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.1. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar) 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Inter-cambios orais cos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Entrevista. Probas orais.
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Inter-cambios orais cos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Entrevista. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.2. Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Entrevistas. Probas obxectivas.
			<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.3. Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Entrevista. Probas obxectivas.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Entrevista. Probas obxectivas.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Entrevista. Probas obxectivas.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.9.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Entrevistas. Probas obxectivas.
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Lectura en silencio e voz alta de distintos tipos de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Proba obxectiva.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.2. Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resúmen. Proba obxectiva.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social: 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Proba escrita.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Caderno de clase. Actividades de aula.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Control de avaliación.</p>
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Capítulos. Relectura. Anticipación de hipótese de significado e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura). 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Traballo de aula.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Exercicios diarios.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	comprobación. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.		<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Traballo diario.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>
<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan. 			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. Fichas de traballo.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto. Selección de textos con preguntas.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.5. Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto. 			<ul style="list-style-type: none"> CCL CMCT CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Fichas de comprensión.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.6. Interpreta mapas conceptuais sinxelos. 			<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Traballo diario.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Lectura habitual de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Fichas de lectura.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Selección de libros segundo o gusto persoal. ▪ B2.5. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. 					INSTRUMENTOS: Escala de observación. Fichas de comprensión.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Fichas de lectura. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Fichas de comprensión.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe, información e lecer. ▪ B2.7. Lecturas dos libros establecidos no Plan lector. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.1. Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Fichas de lectura. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Fichas de comprensión.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Fichas de lectura. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Fichas de comprensión.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Fichas de lectura.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<p>bibliográficas: autor ou autora, xénero.</p>			INSTRUMENTOS: Escala de observación, Fichas de comprensión.
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4. 4. Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Fichas de lectura.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Fichas de comprensión.</p>
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Mostra interese por manter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>
<ul style="list-style-type: none"> a e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación da súa intención e significado. 	<ul style="list-style-type: none"> LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise de xornais. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios diarios. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Cuestionario aberto.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Proba obxectiva,</p>
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades ▪ B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia e substitucións básicas. ▪ B3.3. Coherencia nas secuencias de ideas e feitos e no mantemento do tema. ▪ B3.4. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e cuidando a caligrafía, a orde e a presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Proba obxectiva.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCA CSIEE 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.4. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE CCEC 	3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Proba obxectiva.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.5. Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE 	3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			un plan de traballo e expresando conclusións.			INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Escala de observación.
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Escala de observación.
<ul style="list-style-type: none"> b e i 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases con secuencia lineal. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Escala de observación.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Revisión e mellora do texto. B3.9. Realización de ditados, interpretando previamente o seu contido. 	<p>conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.2. Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise de produción dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Proba obxectiva.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.3. Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.4. Redacta o texto e revísaio para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Proba obxectiva.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.5. Amosa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	2º e 3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Proba obxectiva.
▪ e	▪ B3.10. Uso autónomo do dicionario, incorporando a súa consulta aos seus hábitos de escritura.	▪ B3.4. Utilizar de xeito autónomo o dicionario.	▪ LCB3.4.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.	▪ CCL ▪ CAA	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Traballo diario. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Exercicios de clase.
▪ b ▪ e ▪ h ▪ i	▪ B3.11. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	▪ B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do área.	▪ LCB3.5.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais, revistas etc.)	▪ CCL ▪ CAA	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Traballo diario. probas específicas. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Exercicios de clase. Proba obxectiva.
			▪ LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis... facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise dos traballos dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Proba obxectiva.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Objec- tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise dos traballos dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Proba obxectiva.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. observación sistemática. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Escala de observación.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.14. Producción de textos segundo Plan de escritura do centro 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Escribir os textos establecidos no plan de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas. Traballo do caderno.</p>
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA						

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. A palabra. ▪ B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. ▪ B4.3. Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras. 	▪ CCL	2º e 3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos. 	▪ CCL	3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras. 	▪ CCL	1º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Traballo diario.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase.</p>
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas 	▪ CCL	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<p>en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. ▪ B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. ▪ B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos. 		na súa expresión oral e escrita.			INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas. 	▪ CCL	3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. 	▪ CCL	3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos. 	▪ CCL	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.5. Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.1. Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soporte para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Escala de observación.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. ▪ B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación. ▪ B4.10. As relacións gramaticais. Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións. 	▪ CCL	3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita. 	▪ CCL	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. 	▪ CCL	1º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.4.4. Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas. 	▪ CCL	2º e 3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Probas obxectivas.
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Análise de produción dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Traballo de aula. Probas obxectivas.
			<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Traballo de aula. Exercicios de clase. Probas obxectivas.
<ul style="list-style-type: none"> e i 	<ul style="list-style-type: none"> B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Cuestionarios abertos. Traballo de aula.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.12. As variedades da lingua. ▪ B4.13. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Cuestionarios abertos. Traballo de aula.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.14. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> – B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Cuestionarios abertos. Traballo de aula.</p>
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	1º T	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Cuestionarios. Traballo de aula.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Cuestionarios abertos. Probas obxectivas.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. ▪ B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. ▪ B5.4. Identificación de recursos literarios. ▪ B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Traballo de aula Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Cuestionarios abertos. Probas obxectivas.
			<ul style="list-style-type: none"> - LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	3º T	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Control de aula.
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Identificación de recursos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	3º T	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Control de aula.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	3º T	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Escala de observación. Control de aula.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> - LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCEC 	2º e 3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Traballo de aula.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións literarias. Actividades de aula.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade ou de produción propia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC 	3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Probas específicas. Traballo de aula.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Probas orais. Actividades de aula.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Probas orais. Escala de observación.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade. 	<ul style="list-style-type: none"> - LCB5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>Traballo de aula.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Probas orais. Actividades de aula.</p>

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Proba obxectiva. Control de aula.</p>

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA 5º EP	
Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	<p>LCB1.1.1-Emprega a lingua oral coa corrección axeitada ao seu grao de desenvolvemento.</p> <p>LCB1.1.2-Exprésase ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.</p> <p>LCB1.1.3-Aplica algunhas normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.</p> <p>LCB1.2.1-Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para mellorar a súa comunicación.</p> <p>LCB1.2.2-Exprésase cunha pronunciación e unha dicción adecuadas ao seu grao de desenvolvemento.</p> <p>LCB1.2.3-Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto sinxelos e sobre temas coñecidos.</p> <p>LCB1.3.1-Exprésase as súas propias ideas comprensiblemente, con axuda de modelos.</p> <p>LCB1.3.2-Participa activamente na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.</p> <p>LCB1.3.3-Participa activamente nas tarefas de aula.</p>

LCB1.4.1-Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade.

LCB1.4.2-Diferencia polo contexto en textos sinxelos e coñecidos o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.

LCB1.5.1-Comprende a información global e atopa as ideas principais en textos sinxelos e de uso cotiá.

LCB1.5.2-Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios).

LCB1.5.3-Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa sobre textos sinxelos e de temas coñecidos.

LCB1.5.4-Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.

LCB1.6.1-Reproduce de memoria textos breves e sinxelos axeitados aos seus gustos e intereses.

LCB1.7.1-Elabora sinxelos textos orais do ámbito escolar e social, adecuados ao nivel e imitando modelos.

LCB1.7.2-Organiza o seu discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar).

LCB1.8.1-Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender.

LCB1.8.2-Fai entrevistas sinxelas cun número de preguntas reducido.

LCB1.8.3-Participa en debates explicando as súas opinións e ideas sobre temas coñecidos e propios da súa idade.

LCB1.9.1-Resume entrevistas e noticias sinxelas procedentes da radio, televisión e da internet.

LCB1.9.2-Escribe noticias breves a partir de feitos cotiás próximos á súa realidade, coa axuda de modelos.

LCB1.9.3-Realiza entrevistas e reportaxes moi sinxelas e con poucos elementos.

LCB2.1.1-Le textos sinxelos pero con corrección e fluidez.

LCB2.1.2-Lee en silencio coa velocidade adecuada textos adecuados ao seu nivel de desenvolvemento.

LCB2.1.3-Extrae información de textos sinxelos.

LCB2.1.4- Resume textos sinxelos destacando as ideas principais.

LCB2.2.1-Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre un tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.

LCB2.2.3-Identifica as palabras clave dun texto sinxelo.

LCB2.2.4-Formula hipóteses sobre o contido dun texto sinxelo a partir do título e das ilustracións.

LCB2.2.5-Relaciona a información contida en gráficos sinxelos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.

LCB2.2.6-Interpreta mapas conceptuais sinxelos e sobre temas coñecidos.

LCB2.3.1-Programa un tempo semanal para ler diferentes textos.

LCB2.3.2-Desenvolve o seu gusto persoal pola lectura.

LCB2.4.1-Consulta textos na biblioteca e/ou en internet para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.

LCB2.4.2-Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses.

LCB2.4.3-Identifica o argumento de lecturas de textos sinxelos, identificando o autor/a e o xénero.

LCB2.4.4-Manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.

LCB2.5.1-Coida e conserva os seus libros.

LCB2.6.1-Diferenza entre información e publicidade.

LCB2.6.2-Interpreta a linguaxe figurada en textos publicitarios sinxelos.

LCB2.7.1-Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura guiada da información.

LCB3.1.1-Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar.

LCB3.1.2-Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas máis traballadas na aula.

LCB3.1.3-Escribe textos breves e sinxelos, adecuando a linguaxe ás características do xénero.

LCB3.1.4-Selecciona a información máis importante dun texto científico, xeográfico ou histórico para elaborar un informe sinxelo seguindo un guión como axuda.

LCB3.1.5-Presenta un informe breve sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet).

LCB3.1.6-Presenta os seus textos con caligrafía e limpeza axeitadas ao seu grao de desenvolvemento.

LCB3.2.1-Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.

LCB3.3.1-Aplica correctamente na maioría dos casos os signos de puntuación, as regras básicas de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.

LCB3.3.2-Reproduce breves textos ditados.

LCB3.3.3-Elabora esquemas sobre temas traballados e mapas conceptuais sinxelos con axuda de modelos.

LCB3.3.4-Redacta un texto sinxelo e utiliza algunhas estratexias para a súa revisión.

LCB3.3.5-Amosa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.

LCB3.4.1-Utiliza o dicionario no proceso de escritura.

LCB3.5.1-Elabora gráficas sinxelas con axuda de modelos.

LCB3.5.2-Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis...

LCB3.6.1-Utiliza nos seus escritos unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.

LCB3.7.1-Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir textos e buscar información.

LCB3.8.1-Produce textos sinxelos axeitados á súa idade e nivel.

LCB4.1.1-Coñece as categorías gramaticais básicas e as recoñece nas palabras dun texto sinxelo.

LCB4.1.2-Utiliza axeitadamente o verbo na maioría dos casos.

LCB4.1.3-Diferenza familias de palabras coñecidas.

LCB4.2.1-Coñece e usa sinónimos e antónimos na súa expresión oral e escrita.

LCB4.2.2-Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos traballados e crea palabras derivadas con eles.

LCB4.2.3-Identifica a maioría de palabras de textos sinxelos.

LCB4.2.4-Utiliza algúns conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.

LCB4.2.5-Recoñece a oración simple en textos sinxelos.

LCB4.3.1-Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes, para buscar o significado de palabras descoñecidas.

LCB4.3.2-Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.

LCB4.3.3-Coñece e utiliza con poucos erros as normas ortográficas básicas.

LCB4.4.1-Recoñece as características que definen ás principais clases de palabras.

LCB4.4.2-Utiliza as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.

LCB4.4.3-Aplica as normas de acentuación básicas e clasifica as palabras dun texto sinxelo.

LCB4.4.4-Puntúa textos sinxelos de forma adecuada.

LCB4.4.5-Aplica as normas básicas do uso da til nos textos de elaboración propia.

LCB4.4.6-Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.

LCB4.5.1-Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.

LCB4.6.1-Valora positivamente a variedade lingüística de España e o español de América.

LCB5.1.1-Diferencia os tipos de textos básicos.

LCB5.2.1-Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual

LCB5.2.2-Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios sinxelos.

LCB5.3.1-Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas traballados na clase.

LCB5.3.2-Utiliza algúns destes recursos nos seus textos: comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos.

LCB5.4.1-Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados ou con axuda.

LCB5.5.1-Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.

LCB5.5.2-Memoriza e reproduce textos orais breves e adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.

LCB5.6.1-Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.

LCB5.7.1-Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.

4.4. Matemáticas

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º T ▪ 2º T ▪ 3º T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. ▪ INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
		funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	funcionais.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> – B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> – B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º T ▪ 2º T ▪ 3º T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. ▪ INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CSIEE ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º T ▪ 2º T ▪ 3º T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. ▪ INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º T ▪ 2º T ▪ 3º T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. ▪ INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º T ▪ 2º T ▪ 3º T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. ▪ INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º T ▪ 2º T ▪ 3º T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. ▪ INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.
BLOQUE 2. NÚMEROS						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. ▪ B2.2. A numeración romana. ▪ B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCEC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. ▪ INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. ▪ B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. ▪ B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. ▪ B2.7. O número decimal: décimas, centésimas e milésimas. ▪ B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. ▪ B2.9. Os números decimais: valor de posición. ▪ B2.10. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Traballo diario. ▪ INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo. Actividades de caderno
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. ▪ B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. ▪ B2.11. Concepto de fracción como relación entre as partes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. ▪ INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<p>o todo.</p> <ul style="list-style-type: none"> B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. B2.9. Os números decimais: valor de posición. B2.12. Redondeo de números decimais ás décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.13. Redondeo de números naturais ás decenas, centenas e millares. 		<ul style="list-style-type: none"> MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> g 	<ul style="list-style-type: none"> B2.14. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.12. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.15. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			número decimal.			<ul style="list-style-type: none"> INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo. Control avaliación
<ul style="list-style-type: none"> b e g 	<ul style="list-style-type: none"> B2.16. Estimación de resultados. B2.17. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.18. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. 	B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo. Control avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL 	<ul style="list-style-type: none"> 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	<ul style="list-style-type: none"> 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> g 	<ul style="list-style-type: none"> B2.19. Operacións con números naturais: suma, resta, 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<p>multiplicación e división.</p> <ul style="list-style-type: none"> B2.20. Identificación e uso dos termos propios da división. B2.21. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.22. Operacións con fraccións. B2.23. Operacións con números decimais. B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. 	<p>as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.</p>	<p>denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.</p> <ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo. Control de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B2.16. Estimación de resultados. B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. B2.25. Automatización de algoritmos. B2.26. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa. B2.27. Descomposición de 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	<ul style="list-style-type: none"> 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo. PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<p>números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.28. Construción de series ascendentes e descendentes. ▪ B2.29. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado. ▪ B2.30. Obtención de todos os divisores de calquera número menor 100. ▪ B2.31. Descomposición de números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras. ▪ B2.32. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. ▪ B2.33. Utilización da calculadora. 		atendendo o valor de posición das súas cifras.			<ul style="list-style-type: none"> ▪ INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo. Control de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. ▪ INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo. Control de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. ▪ INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo. ▪ PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. ▪ INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						<ul style="list-style-type: none"> ▪ INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.6. Calcula o mcm e o mcd. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. ▪ INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo. Control de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1ºT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. ▪ INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º T ▪ 2ºT ▪ 3º T 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. ▪ INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	<ul style="list-style-type: none"> 1º T 2º T 3º T 	<ul style="list-style-type: none"> PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> b e g 	<ul style="list-style-type: none"> B2.17. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.34. Resolución de problemas da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> 1º T 2º T 3º T 	<ul style="list-style-type: none"> PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> 1º T 2º T 3º T 	<ul style="list-style-type: none"> PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.			
BLOQUE 3. MEDIDA						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. ▪ B3.2. Realización de medicións. ▪ B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades, masas e superficies de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL ▪ CAA 	2ºT	PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA 	2ºT	PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
▪ g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. ▪ B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. ▪ B3.6. Comparación de superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición. ▪ B3.7. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume. 	▪ B3.2. Operar con diferentes medidas.	▪ MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	▪ CMCT	2ºT	PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
			▪ MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	▪ CMCT	2ºT	PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
			▪ MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	▪ CMCT	2ºT	PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.
			▪ MTB3.2.4. Compara superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.	▪ CMCT	2ºT	PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.
▪ g	▪ B3.8. Unidades de medida do tempo e as súas relación.	▪ B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas	▪ MTB3.3.1. Realiza equivalencias e transformacións entre	▪ CMCT	2ºT	

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos. B3.10. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. B3.11. Cálculos con medidas temporais. 	para resolver problemas da vida diaria.	horas, minutos e segundos.			<p>PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación</p>
<ul style="list-style-type: none"> g 	<ul style="list-style-type: none"> B3.12. O sistema sesaxesimal. B3.13. O ángulo como unidade de medida dun ángulo. Medida de ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.4.1. Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	3ºT	<p>PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación</p>
			<ul style="list-style-type: none"> MTB3.4.2. Mide ángulos usando instrumentos convencionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	3ºT	<p>PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario.</p> <p>INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.</p>
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B3.14. Resolución de problemas de medida. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB3.5.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CSIEE 	2ºT 3ºT	<p>PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación</p>

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			argumentando... e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.			
BLOQUE 4. XEOMETRÍA						
▪ g	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Posicións relativas de rectas e circunferencias. ▪ B4.2. Ángulos en distintas posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... ▪ B4.3. Sistema de coordenadas cartesianas. Descrición de posicións e movementos. ▪ B4.4..A representación elemental do espazo, escalas e gráficas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.1. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... 	▪ CMCT	3ºT	PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.2. Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe. 	▪ CMCT	3ºT	PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.1.3. Realiza ampliacións e reducións. 	▪ CMCT	3ºT	PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB4.2.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e 	▪ CMCT	3ºT	PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	<p>elementos, relación e clasificación.</p> <ul style="list-style-type: none"> B4.6. Clasificación de triángulos atendendo aos seus lados e os seus ángulos. 	<p>trapecio e rombo. Calcular a área de figuras planas.</p>	<p>triángulo.</p> <ul style="list-style-type: none"> MTB4.2.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	<p>3ºT</p>	<p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación</p> <p>PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación</p>
<ul style="list-style-type: none"> g 	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Clasificación de cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos. B4.8. Concavidade e convexidade de figuras planas. B4.9. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.3.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular. MTB4.3.2. Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CMCT 	<p>3ºT</p> <p>3ºT</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación</p> <p>PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación</p>
<ul style="list-style-type: none"> b e g 	<ul style="list-style-type: none"> B4.10. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE 	<p>3ºT</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.</p>

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
		matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.			INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	1º T 2º T 3º T	PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario. INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE						
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Construción de táboas de frecuencias absolutas e relativas. B5.2. Iniciación intuitiva ás medidas de centralización: a 	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.1.1. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	3º T	PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Objec-tivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	media aritmética, a moda e o rango. <ul style="list-style-type: none"> B5.3. Realización e interpretación de gráficas sinxelas: diagramas de barras, poligonais e sectoriais. 		rango. <ul style="list-style-type: none"> MTB5.1.2. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	3ºT	<p>PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación</p>
<ul style="list-style-type: none"> b e g 	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL 	3ºT	<p>PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario.</p> <p>INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo. Control de avaliación</p>
<ul style="list-style-type: none"> b g 	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que con case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo máis 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio. 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT 	3ºT	<p>PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario.</p> <p>INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.</p>

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
		ou menos probable esta repetición.	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.3.2. Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías...). 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA 	3ºT	<p>PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Caderno de traballo. Seguimento diario.</p> <p>INSTRUMENTOS: Actividades de aula. Fichas de traballo.</p>
<ul style="list-style-type: none"> b e g 	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Iniciación intuitiva ao cálculo da probabilidade dun suceso. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB5.4.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización. 		3ºT	<p>PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación</p>
			<ul style="list-style-type: none"> MTB5.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e 	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA CCL CSIEE 	1º T 2ºT 3º T	<p>PROCEDEMENTOS: Exercicios prácticos. Control diario. Fichas de traballo.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Control de avaliación</p>

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo.			

MATEMÁTICAS 5º EP	
Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade. ▪ MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. ▪ MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. ▪ MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. ▪ MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións. ▪ MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas. ▪ MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.

- MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.
- MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.
- MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.
- MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.
- MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.
- MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada
- MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán
- MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.
- MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.
- MTB3.3.1. Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.
- MTB3.4.1. Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.
- MTB3.5.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando... e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.
- MTB4.1.1. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...
- MTB4.2.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.
- MTB4.2.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.

- MTB4.3.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.
- MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.
- MTB5.1.1. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.
- MTB5.1.2. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.
- MTB5.4.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.

4.5. Valores sociais e cívicos

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.1. Actúa de forma respectable e digna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.1. Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ a	<p>verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción.</p> <p>▪ B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia.</p>	<p>▪ B1.2. Estruturar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.</p>	<p>▪ VSCB1.2.2. Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.</p>	<p>▪ CSC</p> <p>▪ CSIEE</p>
			<p>▪ VSCB1.2.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.</p>	<p>▪ CSC</p> <p>▪ CSIEE</p> <p>▪ CCL</p>
▪ b	<p>▪ B1.4. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora.</p>	<p>▪ B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.</p>	<p>▪ VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.</p>	<p>▪ CSC</p> <p>▪ CSIEE</p>
			<p>▪ VSCB1.3.2. Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.</p>	<p>▪ CSC</p> <p>▪ CAA</p> <p>▪ CSIEE</p>
▪ b ▪ m	<p>▪ B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración</p>	<p>▪ B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.</p>	<p>▪ VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.</p>	<p>▪ CSC</p> <p>▪ CSIEE</p>
			<p>▪ VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.</p>	<p>▪ CSC</p> <p>▪ CSIEE</p>
▪ a ▪ c	<p>▪ B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A automotivación. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social.</p> <p>▪ B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes.</p>	<p>▪ B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.</p>	<p>▪ VSCB1.5.1. Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.</p>	<p>▪ CSIEE</p> <p>▪ CSC</p>
			<p>▪ VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.</p>	<p>▪ CSC</p> <p>▪ CCL</p>

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ b	▪ B1.8. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. Causas e consecuencias das accións propias. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	▪ B1.6. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	▪ VSCB1.6.1. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	▪ CSC ▪ CSIEE
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS				
▪ m	▪ B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	▪ B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	▪ VSCB2.1.1. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.	▪ CCL ▪ CSC
			▪ VSCB2.1.2. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSIEE
▪ b ▪ m ▪ e	▪ B2.2. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	▪ B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	▪ VSCB2.2.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	▪ CCL ▪ CSC
			▪ VSCB2.2.2 Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CCL

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversacións. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversacións cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.2. Comparte sentimentos durante o diálogo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.3. Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.4. Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Empregar a aserción. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.4.1. Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.5.1. Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.5.2. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Establecer relacións interpersonais positivas empregando habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.1. Interacciona con empatía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.2 Emprega diferentes habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. O respecto, a tolerancia e a valoración do outro. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. ▪ B2.8. A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.7.1. Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo. ▪ B2.10. Creación de textos empregando a linguaxe verbal e non verbal para comunicar ideas, sentimentos e situacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.8.3. Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.8.4. Expón en historias creativas as características da relación da amizade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CD CAA
BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS				
<ul style="list-style-type: none"> b m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. B3.2 Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> b 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.1. Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>compartir puntos de vista e sentimentos.</p> <ul style="list-style-type: none"> B3.4. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa. 		<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> a 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.1. Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> c m 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ d	▪ B3.7. A responsabilidade social e a xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que provocan situacións de marxinação, de discriminación e de inxustiza social.	▪ B3.5. Comprender o sentido da responsabilidade social e a xustiza social empregando a capacidade de reflexión, síntese e estruturación.	▪ VSCB3.5.1. Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.	▪ CAA ▪ CSC
			▪ VSCB3.5.2. Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.	▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ VSCB3.5.3. Describe condutas solidarias.	▪ CSC ▪ CCL
▪ a ▪ m	▪ B3.8. Desenvolvemento de actitudes de comprensión, de superación de prexuízos e de estereotipos, de cooperación e de solidariedade ante problemas e necesidades doutras persoas. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas.	▪ B3.6. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor.	▪ VSCB3.6.1. Amósase xeneroso no seu contorno próximo.	▪ CSC
			▪ VSCB3.6.2. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ VSCB3.6.3. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa	▪ CSC ▪ CSIEE
▪ a ▪ m	▪ B3.9. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.	▪ B3.7. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.	▪ VSCB3.7.1. Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.	▪ CSC
			▪ VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.	▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ VSCB3.7.3 Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	▪ CSC ▪ CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusiones das minorías. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Respectar os valores universais comprendendo a necesidade de garantir os dereitos básicos de todas as persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.1. Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.2. Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.3. Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Convivencia pacífica en sociedade e valores nos que se apoia: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, compromiso, cooperación e cultura de paz. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a convivencia e o benestar dos grupos sociais. ▪ B3.12. Formas de discriminación: racismo, xenofobia, homofobia, transfobia, desigualdade de oportunidades. ▪ B3.13. Feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, campos de concentración, o holocausto e segregación por enfermidade. Análise. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.1. Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.2. Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.14. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidades de homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.10.2. Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.10.3. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.15. Os valores sociais e a democracia. Os principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española. Dereitos e deberes. Características que debe posuír unha sociedade democrática. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Respetar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os Dereitos e Deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organización e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.11.1. Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.11.2. Expressa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.11.3. Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.16. Características da convivencia democrática. Valores cívicos na sociedade democrática: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, cooperación e cultura de paz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Coñecer e expresar as notas características da convivencia democrática e a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática realizando razoamentos críticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.12.1. Expressa as notas características da convivencia democrática. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.12.2. Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ o ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.17. O respecto e a conservación do medio ambiente. A actitude crítica ante 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Contribuír á conservación do medio ambiente mantendo unha 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.13.1. Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>a falta de respecto e conservación do medio ambiente.</p> <ul style="list-style-type: none"> B3.18 Realización e interpretación de gráficos sinxelos 	actitude crítica ante as faltas de respecto.	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.13.2. Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA CSIEE CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.13.3. Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL
<ul style="list-style-type: none"> a i 	<ul style="list-style-type: none"> B3.19. Condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análise da realidade que presentan os medios de comunicación para desenvolver a capacidade crítica e responsable. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.14. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.2. Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CD
<ul style="list-style-type: none"> n 	<ul style="list-style-type: none"> B3.20. A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e dos grupos de risco nos accidentes de tráfico. B3.21. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.15. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.15.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.15.2. Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CMCT CD
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.15.3. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CD CAA

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	QUINTO
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.15.4. Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CMCT CD
<ul style="list-style-type: none"> n 	<ul style="list-style-type: none"> B3.22. Busca, selección, análise e elaboración de informacións en relación cos accidentes de tráfico. B3.23. Comunicación da información elaborada por diferentes medios B3.24. Identificación de actitudes e estratexias individuais e colectivas de prevención de riscos viarios. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.16. Investigar sobre a prevención de accidentes de tráfico xerando iniciativas e alternativas persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.16.1. Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE CAA CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.16.2. Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.16.3. Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL CSIEE

4.6. Lingua galega e literatura

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e distinguindo, de maneira xeral, información de opinión e elaboración dun resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Gravacións e análise. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Gravacións e análise. Exposición oral. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Gravacións e análise. Escala de observación. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe. ▪ B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Cuestionarios. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Traballos de investigación. Cuestionarios abertos. Proba obxectiva.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais. Probas obxectivas.
<ul style="list-style-type: none"> a b c e o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retranca, da ironía e de dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación.
<ul style="list-style-type: none"> a b c e o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no 	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC CSEIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Cuestionarios abertos. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Gravacións e análise. Traballo de aula. Exposición.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Cuestionarios abertos. Exposición. Traballo de aula.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSIEE CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Debates. Traballo de aula.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	2º e 3º T	PROCEDEMENTOS: intercambios orais cos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Xogo de simulación. Probas obxectivas.
<ul style="list-style-type: none"> a c e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas). 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Ecala de observación. Producións orais.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Posta en común. Escala de observación. Producións orais.
<ul style="list-style-type: none"> a c d e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados). 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Posta en común. Escala de observación. Producións orais.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación dos alumnos.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos. Probas específicas.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						INSTRUMENTOS: Escala de observación. Producións orais. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade, incorporación das intervencións das demais 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Proba específica. INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación. Probas obxectivas.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	persoas e formulación de preguntas coherentes.		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	3ºT	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación. Xogo de simulación.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación. Proba obxectiva.</p>

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Produción de textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Elaborar textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.8.1. Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas obxectivas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación. Probas obxectivas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (miradas e posturas corporais). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CAA 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación. Probas obxectivas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Aposar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.10.1. Aposar respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Interesarse por aposar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CSIEE 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas.</p>

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación. Probas obxectivas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Uso, de maneira xeral, dunha linguaxe non discriminatória e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatória e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación. Probas obxectivas.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais. Escal de observación. Probas obxectivas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.14. Recoñecemento e valoración, de maneira global, das diferenzas dialectais orais da lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Gravación e análise. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravacións e análise. Probas obxectivas.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	3ºT	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Gravacións e análise. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravacións e análise. Probas obxectivas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> a d e o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Gravacións e análise. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravacións e análise. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CSC 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Escala de observación. Probas obxectivas.</p>
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER						
<ul style="list-style-type: none"> b e i 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC 	Todo o curso	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Probas específicas.</p>

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ o 	<p>normas, programas de actividades, convocatorias.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comprensión de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia e na entrevista para obter información xeral, localizando informacións destacadas. ▪ B2.3. Comprensión de textos sinxelos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios). 	<p>variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dotes sentidos bastante evidentes.</p>	<p>social ou propios de situacións cotiás.</p>			<p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Traballo de aula. Escala de observación. Probas obxectivas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Traballo diario. INSTRUMENTOS: Traballo de aula. Escala de observación. Exercicios de clase.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérbolos, ironías e dotes sentidos en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	<p>3ºT</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Traballo diario. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Análise de textos escritos. Probas obxectivas.</p>

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Análise de textos escritos. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Posta en común. Análise de textos escritos. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	2º e 3º T	PROCEDEMENTOS: Traballo de aula. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Escala de observación. Proba específica.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais. Proba obxectiva.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, identificando e interpretando, con especial atención os datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CMCT 	2º e 3º T	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Debates, Exposicións. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	2º e 3º T	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Traballo de aula. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de subliñado de textos. Exercicios de resumo a través do subliñado dos textos. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Traballo de aula. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Esquemas. Exercicios de clase. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Traballo de aula. Probas específicas.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						INSTRUMENTOS: Resumos. Exercicios de clase. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Uso de certas estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Análise das producións dos alumnos. probas específicas. INSTRUMENTOS: Posta en común. Exercicios de aula. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións escritas. Escala de observación. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Traballo de clase. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións escritas. Exercicios de clase. Escala de observación.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Traballo de clase. Observación sistemática.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<p>sinxelo adecuado á súa idade.</p> <p>▪ LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.</p>	<p>▪ CCL</p> <p>▪ CAA</p> <p>▪ CD</p> <p>▪ CSIEE</p>	<p>Todo o curso</p>	<p>INSTRUMENTOS: Producións escritas. Exercicios de clase. Escala de observación.</p> <p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Traballo de aula. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Exercicios de clase. Proba obxectiva.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de lectura. Escala de observación. Proba obxectiva.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual. ▪ B2.10. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras. ▪ LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL 	<p>Todo o curso</p> <p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exercicios de lectura. Escala de observación. Proba obxectiva.</p> <p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos.</p>

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
		ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.				Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de lectura. Escala de observación. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de lectura dramatizada. Escala de observación. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de lectura en voz alta. Escala de observación. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramatizacións.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						Prácticas diarias de clase. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando certo coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. ▪ B2.12. Comezo no uso das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Cuestionarios. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Diario de clase. Cuestionario pechado. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións escritas. Escala de observación. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Traballo de aula. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Exercicios de clase co ordenador. Proba obxectiva.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.9.1. Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. Observación sistemática. Observador externo.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto. Lista de control. Observador externo.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCEC 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Escala de observación. Proba obxectiva.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, amosando capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: producións orais. Proba obxectiva.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSIEE 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Debate. Valoracións de libros orais e escritas. Proba obxectiva.</p>

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.16. Análise de textos sinxelos escritos en diferentes variedades, bastante evidentes, da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Gravacións e análise. Exercicios de clase. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise.. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Gravación e análise. Exercicios de clase. Proba obxectiva.
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA 	2º e 3º T	PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Gravacións e análise. Exercicios de clase. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise.. Análise das producións dos

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.	<ul style="list-style-type: none"> CAA 		alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Gravación e análise. Exercicios de clase. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Gravacións e análise. Exercicios de clase. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Probas obxectivas.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	2º e 3º T	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación diaria. Análise das producións dos alumnos.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
				<ul style="list-style-type: none"> CSIEE 		INSTRUMENTOS: Escala de observación. Textos escritos.
<ul style="list-style-type: none"> a b e i o 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, notas, invitacións e mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información e de opinión sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre feitos e acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, na entrevista e no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CD 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA 	2º e 3º T	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións escritas. Producións plásticas. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Diferentes textos escritos. Proba obxectiva.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	2º e 3º T	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resumos. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, esquemas, descricións e explicacións). 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descricións, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Textos escritos de diferente tipoloxía. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> a b e j 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Redacción de textos breves e sinxelos: carteis publicitarios, anuncios, cómics, poemas, cancións e anécdotas. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións escritas e plásticas. Proba obxectiva.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.3. Aprecio polos usos creativos da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> b d e i j 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Uso das TIC, con certa autonomía, na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Usar as TIC, con certa autonomía, para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Escala de observación. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos con certa autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE CD 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise de producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.3. Utiliza, habitualmente, correctores de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						INSTRUMENTOS: Producións escritas. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.4. Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentacións elementais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Textos escritos con diferentes presentacións usando as TIC. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> b e i j 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e ilustración creativa dos propios textos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSIEE 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> a b e i 	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Pequenos traballos escritos e ilustrados. Proba obxectiva.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Análise das producións dos alumnos. INSTRUMENTOS: Debate. Producións escritas.
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA						
e	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Traballo de aula. Análise das producións dos alumnos. Proba específica. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Caderno de clase. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Traballo de aula. Análise das producións dos alumnos. Proba específica. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Caderno de clase. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Traballo de aula. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios orais e escritos.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						Caderno de clase. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Traballo de aula. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Caderno de clase. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.5. Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Traballo de aula. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Producións escritas. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> b e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecemento xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Traballo de aula. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións escritas e orais. Proba obxectiva.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións escritas. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> e e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións escritas. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións escritas. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións escritas. Proba obxectivas.
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Exploración das posibilidades do uso de diversos enla- 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Recoñecer e empregar os conectores 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
	ces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición...), así como algúns elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	básicos, así como outros elementos de cohesión.	oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...			INSTRUMENTOS: Producións escritas. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos... 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	2º e 3º T	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións escritas. Proba obxectiva.
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, e do papel semántico do suxeito (axente, paciente e causa). B4.7. Transformación de oracións sinxelas de activa en pasiva, e viceversa, para mellorar a comprensión de determinados textos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas sinxelas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5.1. Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	3º T	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Análise de textos escritos. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> B4.5.2. Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Traballo de aula. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Exercicios de transformación. Proba obxectiva.
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> B4.8. Práctica do paso de estilo directo a estilo indirecto na narración, para mellorar a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Transformar un texto narrativo sinxelo de estilo directo noutro de estilo indirecto. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6.1. Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Traballo de clase. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						INSTRUMENTOS: Exercicios de clase. Exercicios de transformación de textos. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Uso eficaz do dicionario, en papel ou electrónico, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. ▪ B4.10. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, frases feitas, siglas e abreviaturas. ▪ B4.11. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Traballo de aula. Análise das producións dos alumnos. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Exercicios de clase. Exercicios de búsqueda no dicionario.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións escritas. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.12. Coñecemento xeral das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.8.1. Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos. Análise das producións dos alumnos.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ m ▪ o 	<p>valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.</p>	<p>valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.</p>	<p>socioculturais...) da lingua galega.</p>			<p>INSTRUMENTOS: escala de observación. Debates. Producións escritas.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos. Análise das producións dos alumnos. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Debates. Posta en común. Producións escritas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ m ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.13. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas. Proba obxectiva.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións escritas e orais. Probas abertas.</p>

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos e cantigas), así como da literatura galega en xeral. ▪ B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1 escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios de memorización. Probas obxectivas.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas. Probas abertas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). ▪ B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Ler textos e obras n galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CD 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Dramatizacións. Producións escritas. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CD 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
			obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.			INSTRUMENTOS: Dramatizacións. Producións orais. Escala de observación.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Traballo de aula. Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Exercicios con textos sinxelos. Clasificación de textos sinxelos. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Análise de poemas. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CAA 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións escritas. Análise de poemas sinxelos. Proba obxectiva.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	3ºT	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
						INSTRUMENTOS: Análise de textos literarios. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas obxectivas. INSTRUMENTOS: Producións escritas. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Dramatizacións individuais e grupais. Proba obxectiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Valoracións e críticas literarias.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC 	Todo o curso	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos. Observación sistemática.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	QUINTO		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Temporalización (trimestre)	Procedementos e instrumentos de avaliación
<ul style="list-style-type: none"> ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais. 	<p>las diferencias persoais, sociais e culturais.</p>	<p>amosando interese e respecto.</p>			<p>INSTRUMENTOS: Análise de textos literarios de distintas culturas, principalmente galegos. Escala de observación.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.2. Aмосa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC 	<p>Todo o curso</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos. Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos. INSTRUMENTOS: Debates. Escala de observación. Análise de textos. Producións escritas.</p>

LINGUA GALEGA E LITERATURA 5º EP

Estándares de aprendizaxe. Mínimos esixibles

- . LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo.
- . LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo.
- . LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con axuda, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.
- . LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.
- . LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias adecuadas ao seu nivel
- . LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.
- . LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula utilizando o dicionario se é preciso.
- . LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.
- . LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación.
- . LGB1.5.1. Atende ás intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.
- . LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.
- . LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.
- . LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.
- . LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.
- . LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia correcta: articulación, entoación e volume.
- . LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.

. LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións utilizando un vocabulario adecuado ao seu nivel
. LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral utilizando algún nexo básicos adecuado.
. LGB1.7.4. Amoso un discurso oral axeitado ao seu nivel.
. LGB1.8.1. Elaboro textos sinxelos propios dos medios de comunicación con axuda de modelos e plantillas.
. LGB1.10.1. Amoso respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.
. LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.
. LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.
. LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.
. LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...
. LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER
. LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos e acordos ao seu nivel, procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.
. LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto sinxelo.
. LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo.
. LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos básicos de cohesión (repeticións, sinónimos)
. LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.
. LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.
. LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.
. LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos moi básicos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.

. LGB2.3.1. Realiza com axuda o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.
. LGB2.3.2. Esquematiza com axuda as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais.
. LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.
. LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.
. LGB2.4.2. Relé un texto e marca com axuda as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.
. LGB2.5.1. Utiliza con axuda as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado ao seu nivel.
. LGB2.5.2. Utiliza con axuda as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado ao seu nivel.
. LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.
. LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.
. LGB2.7.1. Descodifica as palabras con axuda cando sexa necesaria.
. LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo adecuado ao seu nivel.
. LGB2.7.4. Le en voz alta con ritmo adecuado ao seu nivel.
. LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos moi sinxelos.
. LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula e colabora no seu coidado e mellora.
. LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro e colabora no seu coidado e mellora.
. LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais.
. LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.
. LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.

. LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.

. LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.

. LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR

. LGB3.1.1. Planifica con axuda guiada, a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.

. LGB3.1.2. Elabora textos sinxelos coa cohesión e secuenciación adecuada ao seu nivel.

. LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).

. LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.

. LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.

. LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.

. LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións

. LGB3.2.2. Redacta de maneira moi básica e adecuada ao seu nivel, textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.

. LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos ou descritivos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.

. LGB3.2.4. Escribe textos moi sinxelos pero coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión.

. LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.

. LGB3.3.1. Elabora con axuda textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.
. LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.
. LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.
. LGB3.4.3. Aprecio polos usos creativos da linguaxe.
. LGB3.5.1. Busca e selecciona com axuda información en diferentes fontes e soportes dixitais.
. LGB3.5.2. Emprega de xeito básico procesadores de textos con certa autonomía.
. LGB3.5.3. Utiliza, habitualmente, correctores de textos.
. LGB3.5.4. Utiliza as TIC, con axuda, para realizar presentacións elementais.
. LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.
. LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.
. LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA
. LGB4.1.1. Recoñece certas categorías gramaticais básicas pola súa función na lingua: substantivo, artigo, adxectivo, e verbo.
. LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección certas formas verbais persoais básicas.
. LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.
. LGB4.1.4. Identifica e clasifica diferentes tipos de enunciado: enunciativo, interrogativo e exclamativo.
. LGB4.1.5. Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e o suxeito.

. LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.
. LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.
. LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.
. LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada ao seu nivel nas súas producións.
. LGB4.4.1. Usa certos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...
. LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión básicos nos textos: (sinónimos)
. B4.5.1. Identifica, en oracións sinxelas o suxeito.
. LGB4.7.1. Usa con certa axuda o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.
. LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.
. LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.
. LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.
. LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.
. LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA
. LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos moi básicos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral
. LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.

<p>. LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p>
<p>. LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p>
<p>. LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.</p>
<p>. LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias básicas como as comparacións.</p>
<p>. LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.</p>
<p>. LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.</p>
<p>. LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.</p>
<p>. LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.</p>
<p>. LGB5.7.2. Aмосa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.</p>

5. METODOLOXÍA

Tomando como referente os principios metodolóxicos do noso decreto de currículo (decreto 105/2014 do 4 de setembro polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia), poñeremos como principal punto de partida da nosa práctica docente, a importancia da diversidade dos alumnos, promovendo para iso unha atención individualizada, previndo as posibles dificultades de aprendizaxe e a posta en práctica de mecanismos de reforzo naqueles que se detectan necesidades, nos que caben destacar alumnos/as con ritmos de aprendizaxe inferiores aos que lles correspondería por idade e curso e que precisan dunha atención máis específica e con materiais de reforzo e recursos específicos que melloren as súas características e así acaden o logro de adquisición das competencias clave do curso no que están escolarizados.

Para poder atender a estas singularidades das aulas empregaremos diferentes medidas, tanto organizativas como curriculares, escollendo as que mellor se adapten ás necesidades dos alumnos/as e que se expoñen de forma máis detallada no apartado de atención á diversidade.

Empregaremos como principal medida o reforzo individualizado polas titoras ou por profesorado con dispoñibilidade horaria para traballar aqueles aspectos que precisen mellorar para acadar con éxito o desenvolvemento axeitado das competencias clave.

Ademais desta medida, traballaremos outras estratexias que faciliten a integración, participación e socialización de todo o alumnado.

Neste curso, debemos anticiparnos á situación que poida orixinar a actual crise sanitaria, por iso presentamos 3 modelos de metodoloxía según a presencialidade do alumnado no centro:

PRESENCIAL

- Partiremos dos coñecementos previos do alumnado, facendo referencias ás súas aprendizaxes anteriores, así como ao desenvolvemento do neno/a e ás súas características psicoevolutivas.
- Elaboraremos esquemas e mapas conceptuais para comprendermos a estrutura do tema que imos traballar.
- Seguiremos unha metodoloxía que fomente a investigación (a través de proxectos de procura documental), a creación e a participación activa do alumnado, fomentando debates e discusións para fomentar o desenvolvemento do espírito crítico.

- Consideramos necesario aumentar a retención (memorización) de coñecementos, pero sempre co fin de que esas aprendizaxes sexan significativas e funcionais.
- Fomentaremos unha aprendizaxe activa e autónoma (aprender por si mesmo).
- Proporcionaremos guías e estratexias de aprendizaxe, fomentaremos o afán de superación e a interiorización das normas do centro.
- Procuraremos traballar a comprensión e expresión lectoras así como a expresión oral nos seus distintos aspectos (escoitar, falar, discurso, debate, exposicións, técnicas gráficas, manipulación matemática....).
- Aproveitaremos os recursos dos que dispoñemos como centro Edixgal para integrar plenamente as TIC no proceso de ensinanza-aprendizaxe. Como centro Edixgal, cada alumno de 5º de primaria dispón dun convertible para acceder á plataforma virtual e realizar as tarefas encomendadas.
- Negociaremos as rutinas da clase co alumnado, e as expoñeremos claramente na aula.

SEMIPRESENCIAL

- Crearase un curso na aula virtual do centro onde os alumnos/as terán as actividades e tarefas propostas para cada xornada lectiva (procuraremos manter este diario de aula en calquera das situacións en que nos atopemos, xa sexa presencial ou non).
- A titora estará en contacto co alumno/a para resolver calquera dúbida

NON PRESENCIAL

- A través da plataforma EVA e a aula virtual do centro proporcionaranse os recursos necesarios para poder levar desde o fogar unha aprendizaxe significativa (videos, tarefas, presentacións, libro dixital...).
- No referente a avaliación, adaptarase esta programación para que o alumnado sexa capaz de acadar os mínimos esixibles do curso e informarse ás familias.

6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

A selección e uso de materiais e recursos didácticos constitúe un aspecto esencial da metodoloxía. O profesorado implicarase na procura, elaboración e deseño de diferentes tipos de materiais, adaptados aos diferentes estilos e ritmos de aprendizaxe dos alumnos

e alumnas, co obxectivo de atender á diversidade na aula e personalizar os procesos de construción das aprendizaxes. Potenciaremos nesta programación o uso de diferentes materiais e recursos, considerando especialmente a integración das Tecnoloxías da Información e a Comunicación no proceso de ensino-aprendizaxe que permiten o acceso a recursos virtuais.

Ao tratarse dun centro Edixgal, o alumnado de 5º posúe un ordenador portátil (convertible en tableta) co que traballar nas diferentes áreas. Utilizaremos a aula virtual do centro no que incorporaremos un diario de aula coas tarefas propostas en cada xornada. Na plataforma EVA utilizaremos os libros dixitais da editorial Netex principalmente, aínda que como tamén temos acceso a libros dixitais de diferentes editoriais, poderemos utilizalos puntualmente para practicar ou reforzar algún contido.

7. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN E A CUALIFICACIÓN

A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumno será **inicial** para ver o nivel de coñecementos previos que posúe o alumnado e adaptar as aprendizaxes na medida do posible as súas características e necesidades; **continua e global**, valorando o proceso e progreso do alumnado ao longo do curso a través das tarefas e metodoloxías a empregar así como o grado de consecución das competencias clave e **final** para valorar as aprendizaxes adquiridas ao longo do curso.

A avaliación irá enfocada a mellorar a aprendizaxe dos alumnos, para elo será necesario diversificar as ferramentas, establecer os tempos e espazos na aula para a avaliación dos procesos de aprendizaxe.

Os mestres e mestras avaliaremos tanto as aprendizaxes do alumno como os procesos de ensinanza e a súa práctica docente, para o que establecerán indicadores de logro na programación.

- Procedementos e instrumentos de avaliación.
 - Tarefas diarias
 - Rexistros individuais (rúbricas, listas de cotexo...)
 - Diarios de clase
 - Fichas de seguimento
 - Probas orais e escritas
 - Cadernos de traballo
 - Traballo diario na plataforma EVA
 - Tarefas da aula virtual

- Traballos voluntarios e traballos de clase
- Criterios de cualificación.

Para avaliar ao alumnado empregaremos unha serie de criterios que se valorarán coa seguinte porcentaxe:

Procedementos	Porcentaxe	Criterios a valorar
Probas de contidos e competencias	50%	Resultados nas probas obxectivas, tanto orais como escritas, dos contidos que se van traballando.
Cadernos/dispositivos do alumnado e tarefas de aula	30%	Valorarase a limpeza, organización, corrección e que teñan ao día as súas tarefas no caderno e no ordenador. Tamén a súa implicación no traballo diario de aula.
Proxectos e traballos de investigación	20%	Terase en conta a entrega en tempo, a organización do contido, a orixinalidade e a exposición ou explicación do traballo realizado.

8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

Empregaremos ao remate do proceso a seguinte táboa para valorar o proceso de ensino e a práctica docente:

	1	2	3	4
Deseño distintas actividades de aprendizaxe para o logro de cada un dos obxectivos				
Motivo aos meus alumnos comunicándolles os obxectivos que quero acadar e a finalidade das actividades, partindo dos seus coñecementos previos.				
Relaciono os contidos con situacións reais, informándolles da utilidade e creando expectativas				
Emprego metodoloxías que favorezan o desenvolvemento dunha actitude positiva do alumno e que teña en conta os seus intereses				
Propoño actividades que favorecen a aprendizaxe autónoma				

Cando comezamos unha actividade nova os alumnos coñecen os obxectivos e competencias que se queren desenvolver, as diferentes actividades a realizar e como se lles vai avaliar.				
As actividades que propoño están relacionadas con situacións da vida real				
En función das características de cada alumno suscito tarefas e logros diferentes				
Propoño metodoloxías diversas				

9. ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES

PLAN DE RECUPERACIÓN

Se o alumno/a tiña reforzo educativo co Mestre de PT/ AL, segundo o caso e as dificultades que presente, continuará co reforzo.

Se non tiña reforzo PT/AL, valorarase a posibilidade de que o reciba logo da análise dos resultados da avaliación inicial.

Valorar se co apoio dun mestre con liberación horaria podería chegar.

Realizar desdobres de grupos, para atender á ditas necesidades, sendo o mestre/a titor/a a encargada de coordinar o traballo a realizar.

Propostas concretas:

- Realización de actividades de reforzo e/ou ampliación.
- Elaboración de estratexias cara a mellora de técnicas e hábitos de estudo.
- Mellora do cálculo e da resolución de problemas.
- Programas para a mellora da lectoescritura e da comprensión lectora.
- Programas de extinción de condutas disruptivas e introducción de boas habilidades sociais.
- Actividades para ao desenvolvemento dos procesos cognitivos básicos.
- Avaliación trimestral das medidas adoptadas, dentro das sesións de avaliación.

Se despois dun trimestre é quen de superar as dificultades que presentaba, o alumno integrarase no traballo do seu grupo de referencia.

Se persisten as dificultades, realizar unha avaliación psicopedagóxica co fin de descartar a existencia de necesidades específicas de apoio educativo.

RECUPERACIÓN DE MATERIAS NON SUPERADAS

Se un alumno ou alumna tivera varios traballos incorrectos, podería presentar de novo, esta vez mellor, aquelas actividades non desenvolvidas correctamente, recuperándoas de este modo.

Como é unha avaliación continua, e a dificultade das actividades increméntase, á vez que se traballa sobre conceptos anteriores, se o alumnado manifesta un esforzo, atención e actitude positivas, e un afán de mellorar, se este tivera unha avaliación anterior suspensa, podería, tamén, recuperala.

Nas probas escritas incluíranse preguntas sobre os contidos non superados na avaliación anterior e que se tratan exclusivamente nun trimestre concreto.

RECUPERACIÓN DUNHA AVALIACIÓN

Cada avaliación, e dado que a avaliación é continua, no nivel de 5º de Primaria a nota da avaliación recuperarase na seguinte se a avaliación fose positiva.

10. AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS

As probas de avaliación inicial partirán dos obxectivos e contidos mínimos que o alumno debeu adquirir ao finalizar o curso anterior e realizaranse durante o mes de setembro.

OBXECTIVOS:

- a) Detectar as características dos alumnos-as ao comezar o curso nos contidos das áreas.
- b) Saber que alumnos-as teñen dificultades de aprendizaxe desde principio de curso e cales son as súas carencias para posteriormente realizar un programa de traballo con este alumnado.
- d) Informar ás familias sobre a situación inicial dos seus fillos-as para implicar á familia no proceso educativo.
- e) Enlazar as aprendizaxes dos alumnos-as do cuarto curso de Primaria co quinto curso.
- f) Detectar dificultades de aprendizaxe.

En función dos resultados, programaranse os apoios e reforzos necesarios para que o alumnado poida acadar os mínimos programados para cada materia.

11. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Para atender a esta diversidade levaremos a cabo estratexias metodolóxicas que favorezan a ensinanza individualizada, respectando sempre os ritmos, estilos de aprendizaxe, capacidades e motivacións das distintas nenas e nenos das aulas, tendo en conta que cada un deles presenta unhas características singulares ben diferenciadas.

Nesta liña considérase indispensable a previsión e provisión de recursos específicos como elementos de apoio para equipos docentes (equipo de orientación educativa), así como a coordinación entre as diferentes instancias de planificación e decisión da práctica educativa (servizos de apoio, docentes, inspección...).

E de especial mención ter en conta unha coordinación entre todo o profesorado que imparte docencia nos grupos-aula en especial entre nós, as titoras do grupo, velando sempre pola mellora dos mesmo.

Deste xeito, tratamos de dar resposta á diversidade facendo uso de medidas ordinarias e extraordinarias que van facilitar dito proceso.

Para iso dispoñeremos de medidas ordinarias e extraordinarias tal e como recolle o **DECRETO 229/2011, de 7 de diciembre, por el que se regula la atención a la diversidad del alumnado de los centros docentes de la Comunidad Autónoma de Galicia en los que se imparten las enseñanzas establecidas en la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación.**

Atendendo ás características que presenta o alumnado destes dous cursos e para dar unha maior resposta ás súas necesidades, dotaremos as aulas dos recursos tanto personais como materiais e medidas necesarios para adecuar as ensinanzas as súas características. Algúns alumnos precisarán que se adopten medidas para facilitar a interiorización de contidos como:

Medidas ordinarias.

Acortando as actividades e tempos de realización das mesmas para facilitar a súa consecución.

Apoio por parte do profesorado con dispoñibilidade horaria.

Reforzos educativos.

Apoio por parte das familias con actividades de reforzo que faciliten a aprendizaxe nun determinado momento.

Adecuación da programación ás características do alumnado que presenta dificultades.

Programas de reforzo nas áreas instrumentais.

Potenciando o uso da biblioteca de aula e centro

Estas medidas organizativas son insuficientes para varios alumnos, que precisan algunha das medidas de tipo extraordinario.

Medidas extraordinarias.

Apoio das mestras de PT (dentro ou fóra da aula).

Adaptación curricular nas áreas instrumentais.

12. ELEMENTOS TRANSVERSAIS

Como indica o Decreto 105/2014, polo que se establece o currículo de educación primaria en Galicia, en todas disciplinas deberanse tratar: a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica; así como a inclusión das persoas con discapacidade, a igualdade de xénero e a resolución pacífica de conflitos. Polo tanto, debemos traballar estes elementos no proceso de ensino-aprendizaxe dos nosos alumnos/as.

12.1. Educación en valores

A inclusión buscarase dende o primeiro momento a través da presentación da diversidade na aula e no centro como algo moi beneficioso para a aprendizaxe. A resolución pacífica de conflitos estará vinculada á aceptación das normas do centro e da aula, estas últimas negociadas co alumnado ao principio do curso co fin de obter unha mellor aceptación das mesmas facéndoos partícipes da súa redacción.

Nesta programación incidiremos nos seguintes elementos transversais relacionados coa educación en valores: Educación para a saúde, educación para a paz, educación para a igualdade de oportunidades de ambos sexos, educación do consumidor, educación ambiental e educación viaria, educación sexual, educación moral e cívica.

12.2. Fomento da lectura

No currículo actual inclúese a importancia de traballar a lectura na aprendizaxe nas diferentes áreas. É fundamental ter unhas bases e obxectivos claros no centro co fin de fomentar e achegar ao alumnado a lectura, xerando experiencias positivas e promovendo o gusto pola mesma.

Teremos unha biblioteca de aula que os nenos/as poderán consultar en diferentes momentos das unidades didácticas para os seus traballos de investigación ou como

actividade extra para os alumnos/as que rematen as súas tarefas máis axiña, co fin de respectar os distintos ritmos de aprendizaxe.

Temos tamén en 5º unha plataforma dixital de lectura (Fiction Express) na que teñen dispoñibles títulos adaptados á súa idade con actividades asociadas a eles e foros nos que poderán comentar as súas experiencias coas lecturas.

A expresión oral e escrita traballarase a través de asembleas, exposicións e tarefas escritas. Todo o alumnado do centro dispón dunha hora semanal para traballar na biblioteca do centro e/ou para escoller os títulos da biblioteca de aula e os empréstitos individuais para o alumnado.

12.3. Tecnoloxías da Información e a Comunicación

Sobre a contribución da programación ao Plan TIC do centro, dicir que se trata dun centro Edixgal no que o alumnado de 5º e 6º posúe un ordenador portátil (convertible en tableta) co que traballar nas diferentes áreas. Teñen tamén acceso a libros dixitais de diferentes editoriais, que poderemos utilizar puntualmente para practicar ou reforzar algún contido.

Utilizaremos diferentes aplicacións para o tratamento dos contidos e tamén aproveitaremos a dispoñibilidade de equipos persoais do alumnado para a busca e discriminación de información na rede. É importante que os nenos/as sexan quen de manexarse con fluidez no entorno Moodle, xa que será o noso espazo virtual onde recolleremos actividades, vídeos, propostas de tarefas...

12.4. PDI do centro

Da biblioteca do centro parte o PDI (Proxecto Documental Integrado) sobre o que todo o centro traballa de forma conxunta. Este ano dedícase ao coñecemento do camiño de Santiago, polo que desde as diferentes áreas integraremos este tema común. En 5º curso decidimos centrarnos na nosa cidade, Santiago como final do camiño, para conectar as novas aprendizaxes: xogos de orientación pola cidade, visitas culturais, historia da nosa cidade...

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

Enténdese por actividade complementaria toda aquela actividade que se realice no centro dentro do horario lectivo, mentres que as actividades extraescolares son aquelas actividades das que poderán disfrutar os alumnos fóra do horario lectivo, tal e como determinan o Decreto 374/1996 do 17 de outubro polo que se aproba o Regulamento Orgánico das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria.

Para este vindeiro curso programaranse unha serie de actividades complementarias de finalidade didáctica e lúdica que poidan disfrutar os alumnos do 5º curso, procurando (se a situación sanitaria o permite) unha saída por trimestre.

Asimesmo, as actividades complementarias nas que vai participar o alumnado de quinto, e en xeral todo o alumnado do centro no presente curso son as que a continuación se relacionan:

Festividades no colexio: Samaín, Magosto, Nadal, Entroido, Semana Cultural, Fin de curso.

Conmemoracións:

Segundo a ORDE do 19 de maio de 2021, pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021/22 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia, durante o curso escolar celebraranse as seguintes conmemoracións:

- 20 de novembro de 2021: Día Universal da Infancia.
- 25 de novembro de 2021: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- Do 30 de novembro ao 7 de decembro de 2020: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
- 3 de decembro de 2021: Día Internacional das Persoas con Discapacidade.
- 10 de decembro de 2021: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- 24 de xaneiro de 2022: Día Internacional da Educación.
- 30 de xaneiro de 2022: Día Escolar da non Violencia e da Paz.
- 24 de febreiro de 2022: Día de Rosalía de Castro.
- 8 de marzo de 2022: Día Internacional da Muller.
- 15 de marzo de 2022: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
- Do 7 ao 11 de marzo de 2022: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
- 7 de abril de 2022: Día Mundial da Saúde.
- Entre o 18 e o 22 de abril de 2022: Semana do Libro.
- 2 de maio de 2022: Día Internacional contra o Acoso Escolar.

- 9 de maio de 2022: Día de Europa.
- Do 16 ao 20 de maio de 2022: Semana das Letras Galegas.
- 5 de xuño de 2022: Día Mundial do Medio Ambiente.

Ademais celebraremos o 14 de xuño como día nacional da lingua de signos en todo o centro, pero máis especialmente en 5º de primaria, onde temos alumnado que utiliza a LSE para comunicarse.

Visitas culturais e excursións: Este curso, por motivos da COVID-19, non se planificou ningunha visita cultural e/ou excursión. Se a situación o permite, durante o curso escolar propóranse as saídas que nese momento se consideren máis axeitadas.

14. REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS

Valoraremos a adecuación dos contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe avaliados á realidade do alumnado e as súas características e necesidades. Comprobaremos se as avaliacións das materias inclúen o grao de consecución das competencias clave, se as estratexias metodolóxicas empregadas son coherentes cos obxectivos previstos, se se aplicaron as medidas de atención á diversidade de forma axeitada e se as aprendizaxes do alumnado con relación ao previsto están axustadas. Comprobaremos se o grao de desenvolvemento da programación docentes foi suficiente e se a coordinación entre o profesorado se considera que cumpre as expectativas iniciais. Con todos estes datos poderemos avaliar globalmente todo o proceso.

Para valorarmos a nosa propia programación e acometer as reformas necesarias co fin de melloralas, usaremos como ferramenta esta lista de valoración:

Aspectos da revisión, avaliación e modificación da programación	1	2	3	4
Organizáronse os estándares en relación ás distintas unidades de programación.				
Definíronse axeitadamente os indicadores de logro dos estándares.				
Determináronse os estándares imprescindibles				
Están correctamente asociados estándares, instrumentos de avaliación e indicadores de logro.				

Deseñouse a avaliación inicial e definiuse que facer cos seus resultados				
Medidas de atención á diversidade: Tívoise en conta medidas xerais de intervención educativa				
Medidas de atención á diversidade: Contempláronse medidas para alumnado con neae				
Medidas de atención á diversidade: Fixéronse ACs no caso de estar autorizada				
Medidas de atención á diversidade: Atendeuse axeitadamente ao alumnado con sobredotación				
Definíronse programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación vinculados aos estándares				
Avaliouse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación				
Hai estratexias de promoción da lectura e da escritura				
Hai estratexias para inserir as TIC no proceso de ensino				
Aplicase a metodoloxía didáctica acordada.				
As tarefas están vinculadas a situacións reais, significativas e motivadoras para o alumnado				
Cada instrumento de avaliación se relaciona cos estándares de aprendizaxe				
Hai procedementos e instrumentos de avaliación variados				
Os estándares imprescindibles están identificados				
Hai información de abonda ás familias e ao alumnado de estándares imprescindibles, criterios de cualificación				
Análise dos resultados das avaliacións individualizadas				
Coordinación entre o equipo didáctico				
Coordinación do profesorado a nivel vertical: outros cursos e etapas				
Tratamento preciso dos temas transversais				
Actividades extraescolares e complementarias				